

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 124, ЧИСЛО 36, П'ЯТНИЦЯ, 8 ВЕРЕСНЯ 2017 РОКУ

1893

Vol. 124, No. 36, FRIDAY, SEPTEMBER 8, 2017

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

„Не туди б'єш, Іване...”

Петро Часто

Мабуть, цей вражаючий символ з кінофільму Олександра Довженка „Арсенал” (1928 рік) залишиться застосовним і повчальним, доки світ існуватиме. Чоловік повертається в рідне село з війни, втративши на ній руку, застає нужду, голодних дітей, хвору жінку. Вивів коня в поле, а той не має сили тягнути плуга. У страшному відчаї чоловік б'є нещасну худобину, зганяючи на ній своє горе і злість. І невинний кінь, не витримуючи цієї наруги, людським голосом говорить: „Не туди б'єш, Іване...”.

Скільки разів у житті ми б'ємо не туди, а потім самі дивуємося, чому довкола так багато несправедливості. Скільки разів люди, ніби мислячі і душевні істоти, падають в очах того довженківського коня.

Ось свіжий випадок і його резонанс в українському суспільстві. 23 серпня щоденна київська газета „День” вмістила статтю свого журналіста Івана Капсамуна „Королівство кривих дзеркал” – як відгук на публікацію Юлії Мостової у „Дзеркалі тижня” „Не зрікаються в любові” (19 серпня).

„День” і „Дзеркало тижня” – два найпрофесійніші і найавторитетніші в Україні аналітичні суспільно-політичні видання, їхня загальна читачка аудиторія сягає 200 тис. передплатників. Обидві газети мають талановитих, ерудованих і глибоко проукраїнських авторів, як от Сергій Рахманін у „Дзеркалі тижня” або Сергій Грабовський у „Дні”. І коли одна шанована газета кидає пляму на другу шановану газету, то мимоволі приходиться на гадку: „Не туди б'єш, Іване!”.

Тим більше, що тепер довкола обох статей виникла, зокрема в соціальних мережах, густа атмосфера непотрібного протистояння, негарних інсинуацій, взаємних підозр і звинувачень.

У чому ж суть блискучої за формою і провокативної за змістом публікації „Не зрікаються в любові”? І чому цей щирий і цілком рефлексійний вихлюп багатьма сприймається ледь не як політична програма? Може, тому, що Ю. Мостова – не простий автор, вона – головний редактор „Дзеркала тижня”, а до того ж – дружина Анатолія Гриценка, колишнього Міністра оборони, голови партії „Громадянська позиція”, опозиційної до Президента Петра Порошенка.

Саме цією останньою обставиною І. Капсамун у „Дні” пояснює природу негативних емоцій цієї відомої авторки: мовляв, вона свідомо „спотворює” українську реальність і „формує хибну картинку”.

Цитуємо Ю. Мостову:

„Я хочу поїхати. Кудись туди, на Захід, услід за мільйонами беручих, працьовитих, підприємливих, розумних. За мільйонами тих, хто сподівався й навіть боровся, але втомився. Хто віддав перевагу своєму вітрячку перед дон-

(Закінчення на стор. 13)

У Києві відзначили 50-річчя СКУ

КИЇВ. – 26 серпня в „Мистецькому арсеналі” відбулось урочисте відзначення 50-ліття Світового Конгресу Українців (СКУ), у якому разом з провідниками СКУ та представниками його мережі взяли участь Президент України Петро Порошенко з дружиною Мариною Порошенко, Патріарх Української Православної Церкви (УПЦ) Київського Патріархату Філарет, Патріарх Української Греко-Католицької Церкви Святослав та інші релігійні провідники і державні високопосадовці України, дипломати з різних країн світу, представники українського громадянського суспільства.

Від імені СКУ виступив його президент Євген Чолій, який привернув увагу до здобутків СКУ в просуванні українських інтересів протягом 50-літньої історії. Він зокрема наголосив на діяль-

Промовляє Президент України Петро Порошенко, справа Президент СКУ Євген Чолій. (Фото: СКУ)

ності понад 20-мільйонної української діаспори на чолі з СКУ щодо відновлення та утворення української державності, а також на ниніш-

(Закінчення на стор. 4)

В Сурамі гине музей Лесі Українки

Левко Хмельковський

Леся Українка померла 1 серпня 1913 року в гірському грузинському селі Сурамі. Перший секретар Посольства України в Грузії Тетяна Ковпак порадила мені відвідати це село. Вона сказала, що Музей Лесі Українки в селі перебуває в аварійному стані і навряд чи витримає ще

одну зиму. 14 серпня зі мною поїхали до Сурами член Ради національних меншин Грузії Валентина Марджанішвілі і щирий приятель України Гела Шабурішвілі.

В музеї на нас чекали голова Товариства ім. Лесі Українки в Сурамі Таріел Гоголадзе, дирек-

(Закінчення на стор. 17)

Фасада Музею Лесі Українки. (Фото: Левко Хмельковський)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Угода з ЕС увійшла в дію

КИЇВ. – 1 вересня у повному обсязі запрацювала Угода про асоціацію України з Євросоюзом. Загалом з початку переговорів щодо асоціації до повного її функціонування пройшло 10 років, змінилося три президенти. Угода про асоціацію – це величезний документ на сім розділів і понад 1,000 сторінок, який чітко регулює поступове економічне та політичне зближення України з Європейським Союзом. В угоді немає чіткої гарантії майбутнього вступу України до ЕС. (BBC)

■ Посилили охорону кордону

КИЇВ. – Державна прикордонна служба України 2 вересня посилсила патрулювання кордонів на всіх ділянках через російсько-білоруські військові навчання „Захід-2017“, що пройдуть 14-20 вересня. До Білорусі уже прибувають російські війська. Росія і Білорусь проводять спільні стратегічні навчання Збройних сил раз на два роки. Цього року значна їхня частина пройде на території Білорусі, де буде задіяно 10,200 військовослужбовців, з них близько 3,000 від Збройних сил Росії. Також беруть участь 680 одиниць бойової техніки. (BBC)

■ Брата Саакашвілі відпустили

КИЇВ. – 2 вересня брат Михайла Саакашвілі Давид покинув Печерський районний відділ Державної міграційної служби в Києві, куди його раніше доправила поліція. Він повернувся додому, оскільки немає акту про його затримання, буде продовжувати жити й працювати в Україні. Співробітники поліції Києва доставили Д. Саакашвілі у державну міграційну службу, оскільки його дозвіл на проживання було анульовано. Партія М. Саакашвілі „Рух нових сил“ заявила про затримання свого прес-секретаря Мар'яну Поштар нібито за фотографування живого кордону з прикордонників, який нагнали для того, щоб вони не пустили в Україну М. Саакашвілі. (BBC)

■ Почали розслідувати стрілянину

КНЯЖИЧІ, Київська область. – За фактом вбивства, перевищення влади та недбалості працівників Національної поліції 31 серпня оголошено підозри трьом колишнім керівникам управління карного розшуку Києва. Під час операції поліції та корпусу оперативного-раптової дії із затримання грабіжників у селі Княжичі 4 грудня 2016 року сталась стрілянина зі співробітниками Броварського відділу поліції охорони, під час якої загинули п'ятеро правоохоронців. (BBC)

■ Україна допомогла Грузії

КИЇВ. – 30 серпня на виконання доручення Президента України Петра Порошенка та у зв'язку із зверненням грузинської сторони Міністерство закордонних справ разом з Державною службою з надзвичайних ситуацій забезпечили надання Грузії – стратегічному партнерові і другу України гуманітарної допомоги у гасінні пожеж. До Грузії вилетів літак для участі у гасінні пожеж. (Міністерство закордонних справ)

■ Представили новий літак „Дельфін“

ОДЕСА. – 4 вересня Одеський авіаційний завод представив новий легкий чотиримісний одномоторний літак, який отримав назву Y1 „Дельфін“. Він може виконувати багато завдань – від початкової підготовки пілотів військової і цивільної авіації до патрулювання та досліджень. Літак оснащений двигуном від французької компанії „Societe de Motorisations Aeronautiques“, що виробляє двигуни та авіоніку для літаків „Boeing“ та „Airbus“. („Укрінформ“)

■ На кордоні затримали наркотики

РАВА-РУСЬКА, Львівська область. – Співробітники Служби безпеки України спільно з прикордонниками і митниками перехопили на Львівщині контрабанду великої партії наркотиків. У пункті пропуску „Рава-Руська“ правоохоронці виявили у розбитому автомобілі, який на евакуаторі намагалися ввезти в Україну, майже 60 кілограмів гашишу, розфасованого у поліетиленові брикети. Вантаж, орієнтовною вартістю майже 10 млн. грн., супроводжували четверо чужинців. („Укрінформ“)

ТОЧКА ЗОРУ

Росія на шляху до неминучої катастрофи

Андрій Піонтковський

Понад 20 років я безуспішно намагаюся роз'яснити російському політичному прошаркові очевидні істини. Не полишаю цю майже безнадійну місію, тому що тяжка хвороба „мозку нації“ веде мою країну до неминучої катастрофи.

Найважливішою ідеологією російського зовнішньополітичного дискурсу, його ядром є хтивне смакування якогось „приниження“, яке нібито відчуває останні чверть століття Росія в результаті поразки СРСР в холодній війні. Це виказування геополітичних виразок з обіцянкою прийдешніх перемог – улюблене заняття політичної „еліти“ – від азіопів Олександра Проханова і Олександра Дугіна до „яблучників“ Олексія Арбатова та Володимира Лукаша.

Ось цитата з твору відомого євразійського стратега Сергія Караганова: „На Україні, нехай і з запізненням і великою ціною, була зупинена смертельно небезпечна експансія західних союзів. З країни, що відбивається, Росія повернулася до своєї звичної ролі держави-переможниці“.

Непотоплювана „еліта“ вийшла з „найбільшої геополітичної катастрофи ХХ ст.“ упакованою як ніколи раніше. Але знову забажала не конституцію, а азіопської величі, нової Золотої Орди, яка об'єднує народи і держави, що „мріють“ пригорнутися до неї.

Злодійкувата й бездарна, чванлива і боягузлива російська політична „еліта“ ніяк не може зрозуміти, що вона нікому не потрібна на пострадянському просторі в якості вчителя життя і центру тяжіння. І не тому, що „американка шкодить“, а тому, що путінська Росія ні для кого не може бути привабливою – ні для мільйонів українців, що прагнуть позбутися власних бандитів у владі, ні для середньоазійських диктаторів, яким не потрібен кремлівський господар. Українське „Так!“ Європі на 90 відс. означало „Ні!“ пострадянській моделі бандитського капіталізму, „Ні!“ – мутно-митному союзові чотирьох вождиків.

Ну, може бути, і знайшлися б серед сусідів Росії якісь соціально близькі брати по розуму, якби російська „еліта“ запропонувала послідовний Великий Антизахідний Ідеологічний Проєкт. Але всьому світу відомо, де ця „еліта“ зберігає свої скарби, яку медицину вважає за краще для себе, яку освіту вибирає для своїх дітей. Кожного нового керівника в сусідніх країнах Москва рано чи пізно оголошувала „прозахідним“ або „ще більш прозахідним“, не помічаючи, що тим самим виносить вирок власній політиці. А може, все-таки щось не так з нами самими і з нашою політикою, а президенти сусідніх країн – просто проукраїнські, прогрузинські, пробілоруські?

Нездатність „еліти“ сприймати всерйоз незалежність сусідніх країн, вражаючи глухота до можливої реакції сусідів, духовна лінь та імперська пиха, що не дозволяють спробувати поглянути на себе чужими очима, – всі ці чудові якості російської клептократії закономірно породжували відчуження і ворожнечу на пострадянському просторі.

Агресивна концепція „руського міра“, запозичена вождем у гітлерівської зовнішньої політики 1930-их років, ганебна спроба її практичної реалізації в Україні стали апотеозом чвертьвікової оргії „приниження“. Пацієнт дав, нарешті, відповідь на питання про природу його приниженості. Російська людина, виявляється, принижена, коли не може безкарно топтати своїх колишніх побратимів.

З чарівною простодушністю свідчать про це двоє чільних прокремлівських політологів в своєму тексті „Віддаленість замість конфронтації: постєвропейська Росія в пошуках самодостатності“. „Приєднавши Крим і надавши підтримку антикиївським силам у Донбасі, Москва не просто провела червону лінію, яку готува захищати будь-якими засобами, включаючи військові. Росія не визнавала непорушними реалії, що виникли після розпаду СРСР, і не вважала свої дії щодо сусідніх країн порушенням договорів. Іншими словами, Росія так ніколи і не погодилася з існуванням „нового світового порядку“, який Захід вважав само собою

зрозумілим, хоча до середини 2000-их років мирилася з ним як з даністю“.

Яке нагромадження сміховинних псевдоюридичних нісенітниць і відвертої історичної брехні в цьому професорському абзаці! Москва, виявляється, завжди вважала за можливе перекроювати кордони нових сусідніх держав, тому що вони були створені „вже після“ (!) – в 1991 році. Російська Федерація, до речі, теж створена „вже після“. Може, і щодо неї самої відповідно до цієї логіки треба скасувати всі норми міжнародного права, а заодно і всі її кордони? А як бути з десятком угод, укладених Росією з Україною та іншими державами не в 1970-их і 1980-их, а „вже після“, включаючи Будапештський меморандум?

І хто ж все-таки поглумився над слабкою приниженою Росією, нав'язавши їй реалії нового світового порядку? Проклятий Захід! Перестаньте дурити себе! Захід був нажаханий перспективою розпаду ядерної наддержави. Президента США Джордж Буша-старшого освистали в українській ще комуністичній Верховній Раді, коли в своєму виступі, який увійшов в історію як промова „Котлета по-київськи“, він марно намагався переконати депутатів у необхідності збереження Радянського Союзу. Я пам'ятаю, як радник Дж. Буша з національної безпеки Брент Сквиркфорт в розпачі вигукував у Вашингтоні: „З ким я буду тепер домовлятися про ядерну зброю?!“. А державний секретар Джеймс Бейкер гасав потім по столицях нових держав, умовляючи їх передати всю ядерну зброю Росії.

Російська номенклатура рвалася до „незалежності“ від союзного центру і хотіла „скинути“ баласт непотрібних республік“, щоб не стати відтісненою на другі ролі при бандитському розподілі багатомільярдної власності. І тільки через кілька років, коли вже нажерлися, знову заговорили про „геополітичну велич“. А тоді, в 1991 році, Верховна Рада РСФСР ратифікувала біловезькі угоди майже одноголосно і зовсім не під дулами автоматів західних інтервентів. Микола Травкін вивів на протест на Манежну площу 150 осіб – з усієї „Великої Росії“.

Через чверть століття знайшлися реконструктори держави-переможниці: гіркіни, мотороли, беси, путіни. Справді, а чому б Росію не реконструювати, перетнувши червоними лініями тіла своїх сусідів? 100 років тому вдалося ж відновити після розпаду імперії Романових, практично в її колишніх кордонах! Вдалося, бо Ленін і його товариші нікому з народів колишньої імперії не намагалися нав'язувати абсолютно чужу для них ідею Великої Росії. Червона армія несла їм на своїх багнетах (а її комісари – в своїй пропаганді) надихаючу ідею соціальної справедливості. Ідея пізніше виявилася помилковою, а її реалізація злочинною. А тоді вона захоплювала мільйони і грала роллю нової релігії.

Мав рацію Андрій Амальрик, ще в кінці 1960-их років передбачивши розпад Радянського Союзу: „Як прийняття християнства продовжило на 300 років існування Римської імперії, так і прийняття комунізму продовжило на кілька десятиліть існування Російської імперії“.

А що сьогоднішня злодійська російська „еліта“ може запропонувати? Нічого, крім помпезних розмов про велич, історичну імперську місію, сакральний Херсонес (нову Мекку?), Але ця маячня нікому не цікава.

В Україні „держава-переможниця“ програла все. „Русский мір“ згадувати вже непристойно. Ця ідеологема зазнала дві метафізичні поразки. По-перше, вона була відкинута переважною більшістю російського населення України, що зберегло вірність українській державі і її європейському виборі. І по-друге, не отримала жодної серйозної підтримки в самій Росії. Соціальних покидьків з провінційних автомайок і столичних політруків-письменників не беремо до уваги. У фашистської „еліти“ не виявилось під рукою фашистського народу. Новоросія зійшла до сепаратистського огризка, який Кремль відчайдушно намагається увіпхнути назад в Україну. „Кримнаш“ все більш стає

(Закінчення на стор. 18)

ТОЧКА ЗОРУ

Кубань — російська чи українська?

Павло Казарин

У 2014 році під час анексії Криму доля звел мене з сербським журналістом. Редакція спорядила його до нас до Криму висвітлювати те, що відбувається. Всі ці дні у нього був розлад. З одного боку, Москва в Београді сприймалася як союзник. А з іншого, позиція „Крим – це Росія“ для сербської душі була рівноцінна тому, щоб заявити, що Косово – це не Сербія.

Цього сербського журналіста відрізняло те, що в його картині світу земля була кругла. В якій працюють одні й ті ж правила додавання і віднімання, – включаючи політичні. В якій ви не можете вимагати того, в чому відмовляєте іншим. Тому я не люблю базікання про те, що Кубань – це Україна.

Немає сенсу обговорювати, кому вона належали колись. Немає сенсу міркувати про етнічний склад їхнього населення. Тому що це те саме, що привело до російського вторгнення до Криму і на Донбас. Навіть з точки зору раціонального цинізму ці міркування не мають майбутнього. Тому що Кубань вже давно – частина російського політичного простору. Переварити яку – все одно, що Варшаві сподіватися переварити Львів.

Нинішній світ – досить крихкий. Не вийде знайти країну в Європі, яка протягом нового часу не міняла кордонів. І той же Європейський Союз став можливим лише тоді, коли світ домовився про те, що нинішні кордони – це константа, а не змінна величина. В іншому випадку контурні карти з підручників історії приречені були перекочувати в генеральні штаби.

І різниця між Україною і Росією ще й у тому, що Москва намагається оскаржити зформовані правила. Намагається довести всім, що вільна не тільки з олівцем прокласти нові кордони, як в Молдові або в Грузії, але й стирати вже існуючі, як це сталося в Криму.

А Україна – це країна, яка якраз і намагається жити за правилами. За тим самим, які дозволили Заходові стати тим регіоном світу, яким він став. Сучасний світ – це не стіль-

ки світ незалежностей, скільки світ найбільш ефективних систем взаємозалежностей. Ми стоїмо в черзі до віконця, в якому продається привілей на модель західного соціального гуртожитку. І готові платити за це частиною свого суверенітету – адже що таке інтеграція в ЕС і НАТО, як не відмова від частини суверенітету на користь наднаціональних структур?

Так, Україна – країна обпалена війною. Так, емоції часом затмарюють рацію. Так, похоронки з фронту змушують перерахувати Старий Завіт, а не Новий. І місце Нагірної проповіді нерідко займає закон таліона, який про „око за око“ і „зуб за зуб“.

Але це все в кращому випадку дозволено обивателю, а не елітам. Тому що в останні роки ми можемо спостерігати, що відбувається з країнами, в якій обивательськв логіка стає долею еліт.

Будь-яка розмова про подібне на рівні еліт – це помилка. Та сама, яка гірша підлости. Тому що торпедує все те, на чому сьогодні налягає офіційний Київ. Недоторканність кордонів. Міжнародне право. Правила гуртожитку. Ті самі, які країна намагається впроваджувати у себе вдома.

Віктор Орбан же теж хоче велику Угорщину. Офіційна Польща міркує про Львів. А Москва просто перейшла від слів до дій.

Зрештою, обиватель тим і відрізняється, що може дозволити собі інфантильність. Не думати про завтра. Не оцінювати наслідків. Але всього цього не можуть собі дозволити ті, хто претендують на політичне майбутнє. Будь-які заяви на цю тему виявляють або короткозорість, або бажання домогтися популярності за всяку ціну. В тому числі – ціною репутації країни.

А тому все просто. Донбас – це Україна. Крим – це Україна.

А Кубань – це Росія.

„Газета по-українськи“

Павло Казарин – український журналіст, Київ.

Бути чи не бути священикам Московського Патріархату капелянами Нацгвардії

Богдан Яременко

Я є антипатиком Української Православної Церкви Московського Патріархату як інституції. Так, я знаю прекрасних патріотичних людей і серед священиків, і серед вірних УПЦ МП. Тому не можу з порога відкидати будь-які згадки про цю інституцію. Але Московський Патріархат назагал, на рівні інституційному, важко з позиції українського патріотизму визнати інакше, ніж організацією шкідливою і ворожою.

Тим не менше я категорично не сприймаю заборон священикам УПЦ МП служити капелянами в Нацгвардії України. І якщо дискримінація самих священослужителів цієї Церкви я б ще якось пережив, то дискримінація військовослужбовців – вірних УПЦ МП є для мене неприйнятною.

Чи може Нацгвардія в особі Міністра внутрішніх справ Арсена Авакова відмовитися від військовослужбовців, які є вірними УПЦ МП? Навряд. Питання це має вирішуватися на принципово іншому рівні.

Якщо в умовах довоєнних я був схильний погодитися з тими, хто проповідував терпимість і невтручання, виступав проти вторгнення держави в питання створення єдиної Православної Церкви в Україні, проти штучного прискорення процесів об'єднання, то в умовах війни все абсолютно очевидно.

Заборонити УПЦ МП не можна. Це не вийде без дуже шкідливого рейваху, який неутралізує будь-які позитивні сторони такого рішення.

Тому потрібно створювати нову Православну Церкву шляхом об'єднання існуючих. І держава мала б організувати цей процес.

Ясно, що незадоволені будуть і в цьому випадку, але це вже буде зовсім інша історія про протидію з боку церковних розкольників та агентури Москви канонічній та офіційно зареєстрованій новій церковній інституції.

Між іншим, влітку 2014 року, коли велися переговори про можливість мого працевлаштування в Адміністрації президента України, я пропонував, що можу як радник взятися за дві теми – відновлення взаємної довіри зі США та партнерами НАТО, як стратегічної передумови для вирішення питання членства або отримання статусу основного партнера США поза НАТО, та організації процесу створення єдиної Православної Церкви.

Пригадую, що попереджав співрозмовника з АПУ, що до питання про Церкву Президент Петро Порошенко повернеться перед виборами. Коли буде пізно щось зробити, і що починати потрібно негайно. Але питання і було тоді, і залишається зараз – чи потрібно це П. Порошенкові й українській владі? Адже набагато простіше заборонити комусь бути капелянами у війську.

Але що це вирішує, окрім збурення громадської думки і створення інформаційного приводу?

„Газета по-українськи“

Богдан Яременко – український дипломат, співзасновник і співголова Громадського фонду „Майдан закордонних справ“, Київ.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Україна підтримує миротворчу акцію

КИЇВ. – Міністерство закордонних справ (МЗС) України 5 вересня взяло до уваги заяву Президента Росії Володимира Путіна щодо можливості розміщення миротворців ООН на Донбасі. МЗС вважає, що розгортання миротворчої операції ООН може сприяти відновленню миру та безпеки на сході України. Ще у березні 2015 року Президент України Петро Порошенко надіслав до ООН звернення щодо розгортання на території України миротворчої операції ООН. Відтоді Росія постійно саботувала пропозиції України. Заява В. Путіна свідчить про чергове намагання Росії представити агресію внутрішньоукраїнським конфліктом та спотворити саму ідею миротворчої операції, твердить МЗС. (МЗС)

■ Впроваджують біометричну контролю

КИЇВ. – Система встановлення біометричних даних для тих, хто перетинає державний кордон України, має запрацювати з 2018 року. Про це повідомив 1 вересня Президент України Петро Порошенко. Він зауважив, що система встановлення біометричних даних в пунктах пропуску через державний кордон, яка буде діяти з 1 січня 2018 року, дозволить повноцінно запрацювати єдиній національній системі біометричної верифікації і ідентифікації громадян України, чужинців та осіб без громадянства. (BBC)

■ Зображення будуть відновлені

КИЇВ. – Графічні зображення Тараса Шевченка, Лесі Українки та Івана Франка в образах активістів Майдану на фасаді будівлі по вулиці Грушевського відновлять. Про це заявив 3 вересня Міністер культури Євген Нищук. Діяльність магазину „Емпоріума“, з фасаду якого зникли графіті, найближчим часом ретельно перевірять державні контролюючі органи. Раніше цей магазин обмалювали і розбили скляні двері і вікна. Через знищення графіті столична прокуратура порушила кримінальне провадження за статтею про незаконне знищення пам'яток історії. Генеральний прокурор Юрій Луценко пояснив, що місце бойових дій та масової загибелі громадян в районі вулиці Грушевського під час акцій протесту у лютому 2014 року віднесено до об'єктів культурної спадщини. (BBC)

■ Готується акциз на російські книги

КИЇВ. – Комітет Верховної Ради з питань свободи слова та інформаційної політики 4 вересня запропонує депутатам запровадити акцизні податкові марки на російські книги. Про це повідомила голова Комітету Вікторія Сюмар. „Ми хочемо захистити українських книговидавців, запропонувавши такий інноваційний захід, як акцизну марку на російську книжку, для того, щоб боротися із піратством у цій сфері“, – сказала В. Сюмар. 8 грудня 2016 року Верховна Рада ухвалила закон щодо обмеження доступу на український ринок чужоземної друкованої продукції антиукраїнського змісту. („Українська правда“)

■ Напали на храм в Криму

КИЇВ. – 2 вересня Посольство США в Україні закликало світову спільноту засудити бльоккування російськими силовиками 31 серпня храму свв. рівноапостольних князів Ольги й Володимира Української Православної Церкви Київського Патріархату в Симферополі. При бльокванні храму Архієпископові Симферопольському і Кримському Климентові пошкодили руку. (Радіо Свобода)

■ Гречки буде достатньо

КИЇВ. – Урожай гречки у 2017 році повністю задовольнить потреби внутрішнього ринку, що дозволить зберегти стабільну ціну на цей товар. Посівні площі під гречкою у поточному році зросли до 183 тис. гектарів проти 150 тис. гектарів в 2016 році. За попередніми прогнозами, урожай гречки в 2017 році складе 197.5 тис. тонн при потребі внутрішнього ринку 160 тис. тонн. У 2016 році було зібрано 128 тис. тонн цієї культури. Крім того, державні аграрні оператори володіють резервою, яка може бути задіяна в разі різких коливань ціни. („Укрінформ“)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Польща звільнила начальника туризму

ВАРШАВА. — Міністер туризму Польщі Вітольд Банька 30 серпня звільнив начальника Польської організації туризму Марека Ольшевського за його „скандальні завваги”, які були надруковані того дня в щоденнику „Газета Виборча”. М. Ольшевський сказав, що місце колишнього нацистського табору смерті в Авшвіці, як також варшавський Музей історії польських євреїв, не повинні бути туристичними місцями. Під час Другої світової війни в Авшвіці було вбито приблизно 1.1 млн. осіб. („The Washington Post”)

■ Росія виступила проти нових санкцій

МОСКВА. — Міністер закордонних справ Росії Сергій Лавров перестеріг Державного секретаря США Рекса Тілерсона, що нові санкції проти Північної Кореї можуть бути „небезпечними”. Телефонічна розмова відбулася 30 серпня, після того як Президент Дональд Трамп написав у соціальних мережах, що „говорення не є відповіддю” на нові випробування ракетної і ядерної зброї цією комуністичною країною. Р. Тілерсон похвалив Північну Корею 22 серпня за те, що вона не провела жодних випробувань зброї відколи ООН наклали економічні санкції на неї 5 серпня. Але в цьому році вона вже провела 22 випробування, хоч за минулий рік провела 21. („Newsweek”)

■ Усунено статуї в католицькій школі

САН-АНСЕЛЬМО, Каліфорнія. — Усунення статуй та католицьких ікон у школі Сан Доменіко занепокоїло деяких батьків. Вони кажуть, що школа відвертається від своєї 167-літньої традиції та католицької спадщини. Школа, розташована за 20 миль від Сан-Франциско, була заснована 1850 року Сестрами Домініканками. Тому що вона є незалежною школою, вона не підлягає місцевій дієцезії. Батьків турбує, що слово „католицька” усунено з програмної заяви про призначення школи, усунено більшість статуй включно з статуєю Пречистої Діви й Ісуса з головного двору школи, перестали вчити про Святі Тайни, а навчання про католицьку віру замінено в шкільній програмі навчанням про світові релігії та філософією. Голова Ради директорів школи Еймі Скювс-Какс відповіла 24 серпня, що зміни були зроблені „вповні згідно” з новим стратегічним планом школи, який був односторонньо схвалений Радою і Сестрами Домініканками. Вона сказала, що в школі залишилося принаймні 18 статуй. Головна настоятелька сестра Моврін Мекнерней сказала, що школа „вітає людей віх віровизнань” і „старається бути доступною для всіх віровизнань”. Школа має 12 класів і садочок, разом 660 студентів. 121 учень живе при школі, з них 98 – з різних країн світу. Крім християнської віри, студенти також сповідають єврейську, буддистську, гіндуську та ісламську. („Marin Independent Journal”)

■ Папа ходив до психоаналітика

ВАТИКАН. — Коли Папа Франциск мав 42 роки, то ходив до психоаналітика, яка була жінкою-єврейкою, щоб „вияснилися деякі справи”. Ця новина появилася у серії розмов, які він мав з французьким соціологом Домініком Волтоном, котрий пише книжку, яка буде скоро видана. Про це написав 1 вересня італійський щоденник „Ля Стампа”, не подаючи про що саме майбутній папа хотів говорити. Газета цитує слова Франциска, що „вона була доброю людиною, впродовж шести місяців багато допомогла мені”. Далі Папа розказав, що перед смертю вона поклікала його „для духовного діалогу”. У розмові з французьким автором 80-літній Франциск високо оцінив позитивний вплив жінок у його житті. Про себе Папа сказав: „Я чуюся вільним. Певно, я є в клітці у Ватикані, але не духовно. Нічого мене не лякає”. Католицька Церква колись не довіряла психоаналізу. Але усучаснені напрямні Ватикану у семінаріях для виховання майбутніх священників вчать, що психологи є корисними для оцінення психологічного стану кандидатів. („Associated Press”)

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА

Чи справді Північна Корея прагне війни

Ігор Семиволос

Останніми випробуваннями Північна Корея намагалася показати, що її ракети можуть долетіти і до Японії, тож, відповідно, ця країна опиняється на лінії вогню і, щонайменше, існує небезпека, що протиракетні комплекси можуть не впоратися з ракетами. Враховуючи фобії японців і їхнє наставлення щодо ядерної зброї та ядерного бомбардування, це є дуже серйозним сигналом для цієї країни, який, принаймні, ставить під сумнів можливість початку війни японців з Північною Кореєю. Адже в разі початку війни, очевидно, може бути завдано ракетного удару по Японії.

Загалом, у такий спосіб Північна Корея намагається змусити японців, як ключових партнерів Сполучених Штатів Америки в цьому регіоні, активно виступати проти початку війни. А це, на мою думку, означає, що Північна Корея насправді не хоче початку війни, що вона, скоріше, показує готовність завдати удару у відповідь.

Звісно, північнокорейський режим непередбачуваний, і рішення він може прийняти яке завгодно. Північна Корея справді може оцінити загрози для себе як такі, що існують, і завдати удару першою, мотивуючи це тим, що вона начебто захищається від наявних загроз. Але на даний момент це випробування — превентивний захід, аби не допустити війни. Проте це дуже небезпечний сценарій, бо грати на підвищення ставок завжди вкрай ризиковано.

Світова спільнота перепробувала щодо Північної Кореї дуже багато різних варіантів і тиску, і взаємодії, й інших методів „співпраці”, щоб обмежити ядерний потенціал та ввести ситуацію в контрольоване русло. У ключових гравців цього регіону — США та Китаю, Японії та Південної Кореї — бодай частково існує розуміння небезпеки даної ситуації. Відбуваються постійні консультації, є усвідомлення ризиків. Навіть Росія, незважаючи на її намагання викрутити цю ситуацію на

свою користь, розуміє, що такі політики з ядерною бомбою — це загальна небезпека, яка може вилитися в велику ядерну катастрофу.

Важливий приклад. Свого часу Україна відмовилася від ядерної зброї, і їй за це гарантували безпеку, але виявилось так, що одна з країн-гарантів просто напала на неї. Ситуація з Північною Кореєю — дзеркальна: є країна з ядерною зброєю, яка засвідчує свою здатність завдати удару по союзниках США і в такий спосіб стримує можливість військового нападу на себе. Але разом з тим це перехід на зовсім інший рівень ескалації.

Виникає запитання: а що далі, якщо це не спрацюватиме і призведе до чергової ескалації? Залишиться лише обмін ядерними ударами. Є зрозумілою логіка тих політиків, які приймали рішення про без'ядерний статус України і надання їй гарантій. Але проблема залишається: чи готові країни, які надали статус недоторканості без'ядерній державі, захищати її, якщо нападником є країна, що має арсенал ядерної зброї? Чому диктатори прагнуть мати арсенал ядерної зброї? Тому що ядерна зброя — це запорука того, що їх ніхто не скине. І ця дилема не розв'язана.

А те, що засідання Ради безпеки ООН закінчиться лише засудженням дій Пхеньяну та закликами їх припинити, і не більше, було цілком передбачуваним, враховуючи попередні засідання та діяльність РБ ООН. Це не перше засідання, яке закінчується нічим. Сьогодні тільки лінивий не говорить про те, що система запобігання конфліктам і система превенції, на яку була зорієнтована Рада безпеки ООН, просто не працює. А не працює вона через те, що інтереси країн-постійних членів РБ ООН настільки суперечливі, що вони не можуть між собою домовитися.

УНІАН

Ігор Семиволос – директор Центру близькосхідних досліджень, Київ.

У Києві відзначили...

(Закінчення зі стор. 1)

ніх пріоритетах, які пов'язані з підтримкою України з поборюванням російської агресії та з втіленням у життя її євроінтеграційних і євроатлантичних прагнень.

Президент України П. Порошенко в своєму виступі подякував СКУ за довголітню підтримку України, наголосивши, що СКУ є сильним і консолідованим виразником прагнень України та її вірним захисником у світі. Президент України також закликав до подальшої активної співпраці.

Президент СКУ вручив Президентові України символічний подарунок – скляну скульптуру „Ангел миру”.

Програма відзначення включала показ документального фільму „50 років Світового Конгресу Українців” та тематичну презентацію про найважливіші етапи історії СКУ, яку оформив креативний директор Сергій Проскурня на основі матеріалів пересувної виставки, підготовленої Міжнародним інститутом освіти культури і зв'язків з діаспорою Національного університету „Львівська політехніка”.

П. Порошенко та Е. Чолій також обмінялися думками про подальші процеси європейської та євроатлантичної інтеграції України.

Міністер Павло Клімкін промовляє на спеціальному засіданні Міністерства закордонних справ України з нагоди 50-ліття СКУ. (Фото: СКУ)

СКУ

НЕБУДЕННА ПОДІЯ

У Львові побували українці з 39 країн

Ірина Кушинська

У неділю, 27 серпня, площа св. Юра замайоріла прапорами 39 країн світу: українці, які живуть у цих країнах, з'їхалися до Львова, аби відзначити подію, яка увійде в історію України. Світовому Конгресові Українців (СКУ) – 50 років!

Традиційно до Львова прибули українці зі США, Канади, Аргентини, Австралії, з Франції, Німеччини, Великої Британії. Саме представники цих діаспор є стрижнем у співпраці громадських організацій українців світу. Прибули й європейські представники недавно створених українських громад (через трудову міграцію в Європу) – з Португалії, Іспанії, Греції, Італії, Чехії.

Вперше до Львова прибули українці з Туреччини. „Українська родина в Туреччині“ — перша у мусульманському світі організація української діаспори. Приїхали представники української громади з Об'єднаних Арабських Еміратів, а також з Південно-Африканської Республіки.

Як зазначила директор Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету „Львівська Політехніка“ Ірина Ключковська, дуже тішить, що Світовий Конгрес Українців зібрав цього року представників новостворених українських громад у різних країнах світу.

Несподіванкою можна вважати прибуття до Львова представників українців Росії. В умовах війни, військового та інформаційного протистояння участь українців Росії у конгресі є актом громадянської мужності, вважають організатори Світового Конгресу Українців. Участь у діяльності СКУ — у списку заборонених на території Росії.

Представники української діаспори, що прибули з Санкт-Петербурга до Львова, у розмові з журналістами просили у публікації не називати їхніх імен і прізвищ. Розповіли, до Львова їм довелося їхати через Білорусь. Говорили про великий тиск і вплив з боку Кремля, тому очікувати на швидкі зміни у свідомості росіян не варто.

Офіційне відкриття 50-річчя Світового Конгресу Українців та Днів української діаспори почалося біля пам'ятника Митрополитові Андрееві Шептицькому на площі перед собором св. Юра. Прозвучали привітання від Президента СКУ Евгена Чоля, Голови Львівської Обласної державної адміністрації Олега Синютки, Митрополита Української Греко-Католицької Церкви Ігоря Возняка.

Опісля Великої вечірньої у храмі св. Юра святкові події тривали у приміщенні „Львівської Політехніки“. Привітати Світовий Конгрес Українців з ювілеєм приїхав співак і громадський діяч Святослав Вакарчук. Він зазначив, що Україна потребує зараз молодих, амбітних, сильних і харизматичних провідників у всіх галузях.

Була представлена виставка фоторобіт, присвячена 50-річчю СКУ, виступили хорові та художні колективи Львова.

У подальшій програмі (конгрес тривав до 29 серпня) відбулися міжнародна конференція учасників, презентація видання „Українсько-польське примирення у документах ерархії та священства“, акції „Шана героям“ у Державному історико-культурному музеї-заповіднику „Личаківський цвинтар“ та „Українці разом – майбутнє за нами“ у „Саду світового українства“ у Музеї народної архітектури та побуту „Шевченківський гай“. А також — експозиція творів митців-діаспорян у Національному музеї ім. Андрея Шептицького, урочиста академія з нагоди 50-річчя СКУ у Львівській Опері.

„Високий замок“

Ірина Кушинська – журналістка, Львів.

Вшанували пам'ять батька еміграції до Канади

Зіновій Яворівський
Тарас Яворівський

ЛьВІВ. – 29 серпня під час відзначення 50-річчя Світового Конгресу Українців (СКУ), яке відбувалося також у Львові, на Личаківському цвинтарі члени канадської делегації – виконавчий директор Конгресу Українців Канади (КУК) Ігор Михальчишин та член Авдиторської комісії СКУ, делегат Українського національного об'єднання Канади Іван Підкович, виконуючи доручення заступника президента СКУ та президента КУК Павла Грода разом з учасниками Днів української діаспори у Львові депутатом Жовківської районної ради Зіновієм Яворівським і студентом Технічного коледжу національного університету „Львівська політехніка“ Тарасом Яворівським відвідали могилу промотора еміграції українців до Канади д-ра Йосипа Олеськіва.

Вони поклали квіти і запалили лямпадку, а дослідник діяльності Й. Олеськіва З. Яворівський розповів як Й. Олеськів у 1895 році в супроводі Івана Дорундяка вирушив у тримісячну подорож до Канади під час якої він об'їхав її південну частину зі сходу на захід, досліджуючи умови еміграції. Повернувшись до Львова, він створив комітет, який допомагав українцям емігрувати до Канади.

З. Яворівський також наголосив на тому, що недавно на могилі побували канадські військові на чолі з Почесним консулом Канади у Львові Оксаною Винницькою, а опісля відвідали село Нова Скварява, що на Жовківщині – малу батьківщину Й. Олеськіва. Він ознайомив з книжкою „Йосип Олеськів. Життя і діяльність“, яка нещодавно вийшла, розповів про прем'єру вистави „Побратими“, в якій йдеться про Й. Олеськіва, висловив побажання, щоб ці надбання були в українців, які живуть у Канаді.

І. Підкович розповів про те, як його родина емігрувала до Канади у 1905 році, можливо, завдяки праці д-ра Й. Олеськіва.

Ця подія є історичною. Вперше за 50 років існування СКУ делегати Канади вшанували пам'ять батька еміграції українців до Канади д-ра Й. Олеськіва.

Прийнято Звернення організаційного комітету з вшанування пам'яті д-ра Й. Олеськіва в Україні щодо подальшого розвитку українсько-канадських відносин до 2020 року, зокрема відкриття благодійної фундації ім. д-ра Й. Олеськіва в Канаді.

На могилі д-ра Йосипа Олеськіва у Львові (зліва): Зіновій Яворівський, Ігор Михальчишин, Іван Підкович. (Фото: Тарас Яворівський)

АМЕРИКА І СВІТ

Звільнено професора університету

ТАМПА, Флориди. — Університет Тампи звільнив з праці професора соціології Кенета Сторія за те, що 27 серпня у соціальних мережах він натякнув, що гураган „Гарві“ є карою для мешканців Техасу, тому що вони голосували за республіканців. Його коментар викликав бурю протестів у соціальних мережах і два дні пізніше університет звільнив його. Але 31 серпня університет повідомив, що після переговорів з автором коментаря його звільнення відкликано, а він подав свою резигнацію. Американська асоціація університетських професорів скритикувала університет за те, що не боронив свободу слова професора. („Tampa Bay Times“)

Вмирають діти в шпиталі

ГОРАХПУР, Індія. — Смерть переслідує державний шпиталь в місті Горахпур, в північній Індії. Голова Медичного коледжу П.К. Сінгг сказав 30 серпня, що принаймні 217 дітей вмерло там лише впродовж серпня з різних причин, включно зі спалахом енцефаліту (запалення мозку). Брак доставки кисню до шпиталю 10-11 серпня викликав скандал в пресі, бо за ці два дні померло 33 дітей. Але комісія експертів з Нью-Делі встановила, що це не було причиною смертей. П. Сінгг пояснив, що зріст смертей настав через сезонну інфекцію, а не через медичне недбальство. Енцефаліт шаліє в цьому районі під час дощового сезону від червня до вересня. Від 2010 року тут заховувало майже 25 тис. дітей на енцефаліт, а понад 4,000 померло. Медичні експерти кажуть, що уряд не приготований до тепер вже щорічного циклу хвороби і смерті. Індійські шпиталі є часто критиковані за слабе керівництво, поширену корупцію та відкрите недбальство. („Associated Press“)

Збудували найвищий замок з піску

ДИЙСБУРГ, Німеччина. — Німецька агенція туризму організувала спорудження найвищого у світі замку з піску в портовому місті Дийсбургу. Величезна структура має 54.72 стіп висоти і на її будову треба було привезти 3,500 тон піску впродовж трьох з половиною тижнів. Представник довідника світових рекордів „Гінес“ 31 серпня затвердив новий рекорд замку, який перевищив дотеперішній рекорд замку в Індії на шість стіп. Новий замок з піску стоятиме принаймні до 24 вересня. („Associated Press“)

Метіс: „Масивна мілітарна відповідь“

ВАШІНГТОН. — Секретар оборони США Джеймс Метіс 3 вересня загрозив, що буде „масивна мілітарна відповідь“ на яку-небудь атаку на США чи союзників, після того як Північна Корея провела випробування ядерної зброї. Перед своєю заявою Дж. Метіс зустрівся з Президентом Дональдом Трампом. („Reuters“)

Китай перестеріг Японію

ПЕКІН. — Міністерство закордонних справ Китаю 2 вересня перестерегло Японію, щоб вона не накладала односторонні санкції проти Північної Кореї після того, як ця країна 29 серпня вистрелила ракету, котра пролетіла над Японією і впала у Тихий океан. Це викликало сполох в Японії та розпалило дебати про перегляд оборонних плянів держави, яка впродовж десятиліть були пацифістичною. („Associated Press“)

Польща матиме студентів-добровольців

ВАРШАВА. — Міністерство оборони Польщі підписало угоду 21 серпня з представниками університетів, щоб зміцнити оборону країни військовим навчанням студентів-добровольців. Програма плянує дати теоретичні й практичні знання для 10 тис. добровольців у цьому академічному році. Польща також створила нову добровільну військову структуру під назвою Територіальна оборонна сила, яка налічуватиме 53 тис. осіб у 2019 році. Турбуючись військовою діяльністю Росії в регіоні, Польща збільшує свою оборонну спроможність, яка зменшилась від 1989 року, коли було повалено комуністичний режим. („Associated Press“)

Три роки президентства

25 травня минуло три роки з дня обрання Петра Порошенка Президентом України. Посаду він здобув у надскладний для всієї України час. Загарбання Криму, війна на Донбасі, економічна криза, різке падіння рівня життя аж ніяк не сприяли швидкому здійсненню реформ та передвибірних обіцянок.

Інформаційний портал „Слово і діло” визначив, що з 248 його обіцянок повністю виконано 100, у процесі виконання – 82, не виконано – 66. Водночас, коли люди нарікають на падіння доходів, бідність і навіть корупцію, вони не усвідомлюють, що це все зона відповідальності уряду, а не президента. За три роки П. Порошенко добився того, що Західня Європа та США продовжують підтримувати Україну завдяки величезній роботі дипломатичних груп на чолі з президентом.

Посли країн „Великої сімки” вважають, що саме П. Порошенко і уряд стабілізували економіку України та досягли успіхів у здійсненні реформ. Завершено процес ратифікації Угоди про асоціацію з Євросоюзом, впроваджено „безвіз”, є й інші досягнення в зовнішній політиці, зокрема курс на вступ до НАТО. Серед інших досягнень – продовження санкцій проти Росії та збереження антиросійської коаліції, посилення обороноздатності, відносна стабілізація політичної ситуації, відсутність повномасштабних військових дій.

Проте внутрішню політику експерти вважають слабкою стороною діяльності П. Порошенка. Не вдається боротьба з корупцією, яка тільки декларується, темпи реформ повільні, ситуація на Донбасі не має покищо якогось логічного розв'язання. Невдалою є кадрова політика.

Експерти визначили головні завдання для президента на майбутнє. У внутрішній політиці пріоритетною залишається реальна боротьба з корупцією, завершення судової реформи та ініціювання виборчої реформи. Найголовнішим завданням є врегулювання ситуації на сході України. Рішення новообраного президента піти на конфронтацію зі збройними формуваннями самопроголошених „республік” було його першим найсильнішим кроком на посаді. До кінця літа 2014 року наступальна операція тривала успішно, але обстановка на фронті різко змінилася через пряме вторгнення до України регулярних частин російської армії. Завершити гарячу фазу протистояння вдалося лише після підписання мінських угод, які більшість експертів вважають досягненням П. Порошенка. Він виграв час для того, щоб підняти армію і зміцнити оборону.

До успіхів П. Порошенка експерти відносять і його рішення про розпуск Верховної Ради сьомого скликання, коли, враховуючи суспільний запит після Революції Гідності, президент оголосив дострокові вибори. Разом з тим, на думку експертів, не відбулося очікуваного оновлення політичної класи президентської політичної сили. Одним з показових кадрових прорахунків президента експерти вважають історію Михайла Саакашвілі. Президент продовжує займатися підприємництвом за посередництвом своїх партнерів, які досить часто самі представляють владу.

Що ж стосується політичних перспектив П. Порошенка, то, за даними соціологічних опитувань, його авторитет далекий від того, який був три роки тому, проте подальші досягнення та успіхи в здійсненні реформ чи врегулювання ситуації на Донбасі можуть гарантувати йому ще один президентський термін.

ІСТОРІЯ

Петропавлівська церква на Подолі

Олександр Толпигін

Пошуками книги відомого українського історика архітектури Віктора Вечерського „Втрачені об'єкти архітектурної спадщини України”, яка побачила світ в 2002 році, я і мої друзі займалися багато років і нарешті мені пощастило дістати її в електронному вигляді. Переглядаючи втрачені київські пам'ятки, я натрапив на плян території та малюнки фасад Петропавлівської церкви на Подолі, з якими раніше не був знайомий.

Тут же надруковано коротку історію домініканського костюлу св. Миколая, завершеного 1610 року і переосвяченого 1691 року Київським митрополитом Варлаамом Ясинським на православну Петропавлівську церкву. У 1744-1750-их роках ця будівля зазнала серйозної перебудови в стилі українського бароко. Богослужіння в церкві було припинено 1920 року, а в 1935 році ансамбль церкви разом з дзвіницею знищили.

Досліджуючи зображення північної фасади Петропавлівської церкви за обмірами 1819 року не можна не помітити, що північна прибудова носить чітко виражений військовий характер з трьома гарматними амбразурами на північній фасаді північної прибудови, яку можна визначити, як двоповерхову квадратну башту прибудовану одночасно з спорудженням пресбітерія. Архітектура цієї башти не дає змоги влаштування віконних отворів на північній стороні. Форма гарматних бійниць башти нагадує бійниці в Сутковецькій церкві, тобто на перший погляд вони можуть бути датованими XV ст.

Під кінець XIV ст. Поділ почав забудовуватись. Після битви під Грюнвальдом, в 1412 році, польський король Володислав Ягайло відновив Київське єпископство, яке було закладене в 1321 році. Так як катедри католицької не було в Києві, то єпископи мешкали у домініканців. В 1614 році на Подолі постала катедра римо-католицька. У 1620 році закладені тут єпископом Богуславом Радошевським єзуїти, в 1623 році впроваджені бернардини, у 1624 році – францисканці. У книзі підкреслено, що домініканський костюл піднесено з муру, хоча перед цим сказано, що усі костюли муровані. Чи не тому, що в основі домініканського храму лежать мури попереднього православного монастиря?

Останніми роками з'являються повідомлення про відкриття для науки все нових і нових пам'яток давньоруської архітектури, які раніше не були відомі ні за якими джерелами. Разом з тим не можна не помітити, що і в середньовіччя, і в нові часи храми будувались на старих, намолених місцях. Тому думка про те, що Петропавлівський монастир був заснований на місці давньоруського кам'яного храму тієї ж назви не здається фантастичною.

У середньовіччі спорудження або реставрація храмів на старих намолених місцях були не рідкісним винятком, а правилом не тільки для православних, а й для інших християнських конфесій. Видобування будівельних матеріалів на руїнах інших сакральних споруд мало на меті не стільки забезпечити нове будівництво матеріалами з таких віддалених місць, як Вишгород, скільки сакральне значення, символічний характер. Відомо, що для будівництва домініканці (та й інші) використовували руїни Борисоглібського храму у Вишгороді. Звичайно, логічно використати і мури Петропавлівського монастиря, який, за нашою думкою, був переданий домініканцям останньою онукою князя Костянтина Острозького Анною-Алоїзою Ходкевич, яка прийняла католицизм.

На те, що стара Петропавлівська церква була оточена декількома спорудами, які, на нашу думку, й складали монастир, можна знайти підтвердження на малюнках 1819 та 1840 років.

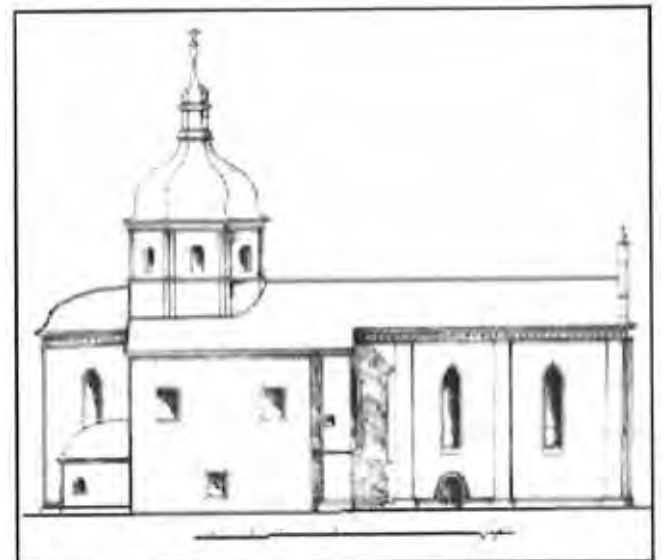
Виявлення залишків вказаних споруд спрощується завдяки тому, що пляц, де до 1935 року стояла Петропавлівська церква, не забудований і використовується військовою частиною. На нашу думку, збереглися і колись пошкоджені готичні келії домініканського монастиря, який довгий час займав суміжну ділянку з Петропавлівським монастирем.

Мабуть, одним з найвагоміших аргументів на користь того, що Петропавлівська церква до католицького періоду була православною – це те, що виходи з келій католицького монастиря вели в протилежний бік від церкви, тобто вони орієнтувались на іншу святиню. Тобто на сучасній ділянці військового пляцу було два монастирі.

Ще одним важливим моментом на користь того, що домініканський костюл раніше був православною церквою є те, що під час Національно-визвольної війни українського народу усі католицькі костюли і заклади були зруйновані за винятком колишньої Петропавлівської церкви. Мабуть, для тогочасних киян ця споруда більше ототожнювалась з церквою, ніж з костюлом.

Нью-Йорк

Стаття надрукована з деякими скороченнями.

Петропавлівська церква – північна фасада.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda”.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ”

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040
	Fax (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040
	E-mail subscription@svoboda-news.com
Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода” або її видавця.	

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Українську делегацію не допустили в Сандармох

Звернення Товариства „Соловецьке братство“ до 80-річчя Великого терору

Великий терор – масштабна кампанія масових репресій громадян, що була розгорнута в СРСР у 1937-1938 роках з ініціативи керівництва СРСР й особисто Йосипа Сталіна для ліквідації реальних і потенційних політичних опонентів, залучення населення, зміни національної та соціальної структури суспільства. Наслідками комуністичного терору в Україні стало знищення політичної, мистецької та наукової еліти, деформація суспільних зв'язків, руйнування традиційних ціннісних орієнтацій, поширення суспільної депресії й денационалізації.

5 серпня 1937 року почала діяти постанова Центрального Комітету Комуністичної партії „Про антирадянські елементи“ й розпочалася наймасовіша „чистка“ радянського суспільства від „ворожих елементів“, що, на думку Й. Сталіна, були непридатними для будівництва комунізму. До кінця 1938 року у СРСР було заарештовано 1.5 млн. осіб. З них 800 тис. було знищено. Великий терор тривав 15 місяців і був офіційно припинений 15 листопада 1938 року, хоча репресії в менших масштабах ще тривали й надалі. Масові репресивні операції мали завершити 20-літню боротьбу з „соціально-ворожими елементами“, упокорити населення шляхом масового терору, утвердити авторитарний стиль керівництва та здійснити „кадрову революцію“.

До російської агресії проти України, яка триває з весни 2014 року, українська делегація в рамках Соловецької прощі, разом з делегаціями інших країн брала участь у щорічних заходах з вшанування пам'яті замордованих політв'язнів в урочищі Сандармох, які розпочалися з 1997 року, коли в Карелії поблизу Медвежегорська були знайдені завдяки невтомним пошукам подвижника пошукової справи Юрія Дмитрієва (нещодавно репресованого в Росії) приховувані місця масових страт та поховань.

Щорічно 5 серпня українська делегація брала участь у церемонії біля пам'ятника „Люди, не вбивайте один одного“ в урочищі Сандармох. Після виступів ми йшли до козацького хреста „Убієним синам України“, де в розстрільних ямах покоїться цвіт української інтелігенції та в'язні Соловецьких таборів, запалювали свічки, поклали квіти й вінки, відспівували безневинно убієних жертв сталінського терору. Цей пам'ятний знак авторства художника Миколи Малишка та скульптора Назара Білика є символом вшанування пам'яті всіх невинних жертв сталінських репресій в сотнях таборів комуністичного режиму. Ми складаємо низький уклін Ларисі Скрипніковій – почесному голові Товариства українців Карелії „Калина“, без титанічних зусиль котрої цей гранітний козацький хрест, збудований у 2004 році виключно на громадські гроші, міг би і не з'явитись.

Сандармох – це місце жаху і людських страждань в Карелії, де комуністичний режим СРСР знищував соловецьких політв'язнів та в'язнів-комуністичних рабів, що будували Біломорканал. Серед 1,111 розстріляних лише з 27 жовтня по 4 листопада „на честь 20-ліття Жовтневої революції“ – 287 видатних українців, серед яких знамінітні письменники, актори, вчені, державні діячі Микола Куліш, Лесь Курбас, Микола Зеров, Валер'ян Підмогильний, Степан Рудницький і Матвій Яворський, Володимир Чеховський і Сергій Грушевський, Антон Крушельницький з синами та сотні інших достойників з України.

У Росії останнім часом відбувається підміна цивілізаційних понять та історичної правди, коли міжнародні злочинці офіційно об'являються „ефективними менеджерами“, їм відновлюються пам'ятники, а в місцях, де творились масові злочини, катам відкривають „музеї“. З 2014 року українська громадськість не має можливості відвідати місця, де упокоєні жертви тоталітарного режиму й віддати останні почесні всім безвинно убієним землякам. Але в рік 80-річчя Великого терору 5 серпня у Києві, від Пам'ятного хреста, який встановлений біля будівлі колишнього Жовтневого палацу – місця катувань та розстрілів десятків тисяч українських громадян різних національностей та вірувань, делегація „Соловецького братства“, Київського товариства політв'язнів та жертв репресій та Київського „Меморіалу“ ім. Василя

Виступає політв'язень радянських таборів Василь Овсієнко.

Стуса відбула у Національний історико-меморіальний заповідник „Биківнянські могили“, де продовжились меморіальні заходи з нагоди 80-річчя Великого терору в СРСР.

В пам'ять про багатомільйонні жертви наших співвітчизників будемо пильними, щоб не дати відродитися й поширитися у світі неоконуністичним, неофашистським, неонацистським та іншим тоталітарним режимам з людиноненависницькою ідеологією, засудженим цивілізованим світом!

Від імени товариства „Соловецьке братство“:

**Василь Овсієнко,
Григорій Куценко,
Георгій Лук'янчук
Київ**

Делегація „Соловецького братства“ та Київського „Меморіалу“ ім. Василя Стуса у Національному історико-меморіальному заповіднику „Биківнянські могили“ з нагоди 80-річчя початку Великого терору в СРСР.

Згадаймо призабутих „остівців“

Рецензія Левка Хмельковського „Невільничі пісні – сльози оstarбайтерок“ („Свобода“, 25 серпня) викликала сполин про лихо примусових робітників Німеччини під час Другої світової війни.

Досі найбільше забутими з-поміж усіх груп замордованих нацистами наших земляків є, безперечно, крім військово-полонених, так звані „oстарбайтери“ – „робітники зі Сходу“, що було рівнозначне – „люди нижчої категорії“. До цієї групи належали українці з Великої України. Німці поводитися найбільше зневажливо і жорстоко саме з працівниками зі Сходу. Щоб цих людей відрізнити від інших, кожен з них мусів носити на рукаві свого одягу пов'язку „Oст“.

Робітники зі Сходу не приїхали до Райху добровільно. В Україні в 1941-1943 роках на кожне місто і село було визначувано раз-за-разом контингент. Забирали до Німеччини у першу чергу молодь, починаючи від 14 років життя. Часто місцева влада, щоб зберегти хоч тимчасово молодь, посишала людей середнього віку, але з різними хроніч-

ними недугами. Таких, якщо виявила медична комісія, відсишали додому, а часом, хоч і вивозили до Німеччини, то за короткий час, якщо такий вижив, повертали додому. Не один батько-мати, рятуючи дітей, зголошували їх заміняти.

Назагал населення ставило ворогові опір: люди рятувалися втечею в іншу місцевість, ховалися по лісах, дехто йшов до УПА, свідомо себе калічили, щоб не перейти медичну комісію.

Німці скаженіли. Робили облави по школах, на праці чи просто вшивалися до помешкань і забирали всіх, хто попався їм під руки, не дозволивши навіть попрощатися з родиною. Ловили людей на вулицях, на базарах. Рятунку не було ніде.

А тим часом приходили розпачливі листи від тих, кого вже вивезли. Привезених під сильною охороною до Німеччини призначали на працюзгідно потреб Райху: на фабрики, різні підприємства та до фермерів на сільськогосподарські роботи. Фермери мали вибір. Вони оглядали, обмацува-

ли людей, мов худобу на ярмарку. Коли траплялося подружжя чи споріднені, з тим німці не рахувалися: їх розділяли. Де б людина зі Сходу не попала, скрізь вона мусіла виконувати найбільше небезпечну й найважчу працю. З-поміж усіх чужинців, вони діставали наймізерніші приділи харчів чи одєжі. Захисту для нещасних не було ні від кого, їх вільно було бити, морити голодом, хворих заставляти до праці, а як знеможений більше працювати не міг – його можна було віддати в руки гестапо або й вбити. Нерідко були випадки, коли за піднесену грушу голодного „oстівця“ карали.

Після закінчення війни страждання „oстівців“ не закінчилися. Одні поверталися додому добровільно, інших насильно вивозили 1945 року. Але усі були покарані за те, що „працювали на німців“. Ешелони без зупинки везли їх на заслання до Сибіру. Багато їх згинуло без сліду, число жертв невідоме.

**Броніслава Скорупська,
Сомерсет, Нью-Джерзі**

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Вручено премії Фундації УВУ з Нью-Йорку

КИЇВ. – 30 серпня у міському Будинку учителя відбулося урочисте надання премій літературно-наукового конкурсу ім. Воляників-Швабінських при Фундації Українського Вільного Університету (ФУВУ).

Конкурс відбувається щорічно від 1999 року. Премії надаються за опубліковані праці минулого року з наміром нагородити авторів та заохотити до дальшої творчої праці. Премії лавреатам вручав голова ФУВУ Аскольд Лозинський.

Жюрі конкурсу в складі Марії Поліщук, Ігоря Мірчука, Олія Кузишин-Воляник та Ігоря Ніколюка працювали від 1 липня до 15 серпня, розглянувши 45 повістей, новель, поезії, наукових есеїв тощо, які були видані у 2016 році та наді-

слані до Фундації.

Перша премія була надана Петрові Ковалю за спогади „Діти берегів часу” (про Акцію „Вісла”). У відсутності автора премію прийняла його співробітниця Леся Івасюк.

Дві другі премії отримали Михайло Романюк за монографію „Золочівська округа УПА у національно-визвольному русі (1937-1953)” і Світлана Талан за роман „Повернутися дощем”.

П'ять третіх премій отримали Тетяна Коломійченко за роман „Лабіринти життя”, Валерія Бурлакова за щоденник вояка на сході України „Життя P.S.”, Леонід Логвиненко за есеї, вірші, світлини „Місячна соната України”, Олег Гончаренко з виставку фотопоетичних колажів „АТО.

Моменти істини”, Леся Смирна за бібліографічний покажчик „Мистецький нонконформізм України в інтонаціях”. У відсутності В. Бурлакової яка перебуває на фронті, її батьки прийняли премію.

Після нагородження відбулася презентація книжки А. Лозинського „Близька Україна із нью-йоркського зошита”.

На врученні були також гості Дмитро Павличко, Володимир Василенко, Іван Заєць, Михайло Ратушний, Володимир Сергійчук, Олесь Янчук, Славко Молганов, Михайло Кулиняк, Іван Драч та інші.

ФУВУ

У президії (зліва) сидять: Іван Заєць, Володимир Василенко, Михайло Ратушний, Дмитро Павличко, Володимир Сергійчук.

Аскольд Лозинський підписує свою книжку серед друзів.

**Дирекція Школи Українознавства
при ОУА „Самопоміч“ в Нью-Йорку**

подає до відома, що

**НАВЧАННЯ
В НОВОМУ ШКІЛЬНОМУ 2017/2018 РОЦІ**

розпочнеться

в суботу, 16 вересня 2017 року

за адресою

215 Схід 6-та вулиця, Нью-Йорк, Н.Й.

Збір учнів у класах о 9:00 год. ранку.

Навчання розпочнеться після Літургії
в церкві св. Юра і триватиме до 12:00 год. дня.

Вписи нових учнів від 1-ої до 11-ої клас та передшкілля
відбудеться після Першого Дзвоника.

При школі існує СВІТЛИЧКА

Дитина мусить мати закінчених 3-ох роців
до 31 грудня 2017 року.

Детальнішу інформацію
можна отримати на нашій
інтернет-сторінці:

www.ukrainianschoolnyc.org

Ласкаво Просимо!

ПЛАСТ

Крайова Пластова Старшина оголошує, що

**XXXV Крайовий
Пластовий З'їзд в США**

**відбудеться 21-22 жовтня 2017 року
на оселі „Союзівка“ в Кергонксоні, Н.Й.**

Кімнати просимо замовити до 20-го вересня 2017 р.

**20-го жовтня 2017 року
Товариська зустріч Сеніорату
від 7ої до 9ої вечора**

Реєстраційні матеріяли доступні на пластовій
мережі США www.plastusa.org.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Сеньйори УНСоюзу провели тиждень на Союзівці

КЕРГОНКСОН, Нью-Йорк. – Сеньйори Українського Народного Союзу і їхні приятелі 11-16 червня провели спеціальний тиждень в Центрі української спадщини на Союзівці. На фото: гості Союзівки під час тижня сеньйорів.

Contact us:
888-538-2833

PREMIER NINE*

4%

ALSO AVAILABLE:
SELECT SEVEN – 3.5%*
STARTER FIVE – 3.0%*

ANNUITIES

* First year rate. Second Year Rate – 3.0%.
All annuity rates are subject to change. Not available in all states

Ukrainian National Association, Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
General Information: 800-253-9862 • Fax: 973-292-0900
www.UkrainianNationalAssociation.org
facebook.com/UkrainianNationalAssociation

Українці святкували День Незалежності України

ВАЙЛДВУД, Нью-Джерзі

24 серпня, продовжуючи давню традицію, українці, що відпочивали у Вайлдвуді, Нью-Джерзі, під час так званого „Українського тижня“ відзначили на узбережжі Вайлдвуд Крест День Незалежності України. Вони зустрілися під прапором України і заспівали державний гімн. (Фото: Христина Сизоненко)

ДЖЕРЗІ-СИТІ, Нью-Джерзі

Оксана Бартків

Українська громада 24 серпня велично відсвяткувала День Незалежності України в приміщенні Українського Народного Дому. О 6-й год. вечора розпочалася урочиста частина. Присутні заспівали державні гімни США та України. З головною доповіддю виступив голова Народного Дому Ігор Колінець.

З вітаннями виступив представник міської ради Івес Небенго, який привітав присутніх та від імени посаджика міста Сті-

ва Фулопа вручив представникам української громади Проклямацію про визнання Дня Незалежності України. Олена Галькович пригадала історію України та згадала про трагічні події, які тепер відбуваються в Україні. Управителька корпорації Народного Дому Марія Фюррей святково прибрала залю та приготувала смачне частування.

Управа Народного дому та корпорації подякувала усім, хто взяв участь у святкуванні, а також головному спонсорів – Українській Федеральній Кредитовій Кооперативі „Самопоміч“.

Раніше того дня відбулося святочне піднесення українського прапору в ратуші міста.

Учасники святкування День Незалежності України у Джерзі-Ситі, Нью-Джерзі. (Фото: Івес Небенго)

ЛІГАЙТОН, Пенсильванія

Виступає музичний ансамбль „Гердан“. (Фото: Христина Сизоненко)

19-20 серпня на оселі Організації Державного Відродження України (ОДВУ) ім. Олега Ольжича відбувся 26-ий фестиваль з нагоди 26-ої річниці Незалежності України. Значна кількість учасників з захопленням приєдналася до української музики та співу.

Ведучими програми були Павлина Головяк та Андрій Добрянський. На сцену вийшла група Українських Американських Ветеранів (Станиця 42 ім. Джека Пеленса з Бетлегему, Пенсильванія), які своєю присутністю представили незламність українського духа. Прозвучали гімни США та України.

Ансамбль „Казка“ виступив з милозвучними піснями і танцями, музичне тріо „Гердан“ також виявило свою майстерність у виконанні української пісні та музики. Виступила відома скрипалька Іннеса Тимочко-Декайло. Програму закін-

чено танцем „Гопак“. Увечері відбулася забава під гру оркестри „Чари“ (музика Володимира Сизоненка).

В неділю урочистості розпочалися Літургією в каплиці св. Андрія Первозваного, котру відслужив о. Володимир Баран, парох церкви св. Володимира в Палмертоні, Пенсильванія.

Мистецьку програму відкрили ведучі П. Головяк та А. Добрянський разом з Українськими Американськими Ветеранами. Василь Тарасько вручив голові Центральної управи ОДВУ д-рові Мирославу Кий грамоту ОДВУ та оселі ім. О. Ольжича за підтримку програми бейзболу для дітей в Україні.

Окрім вище згаданих виконавців, виступив дует сестер-бандуристок Оксани Телепко та Галини Леськів.

ОДВУ

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерзі

Мешканці „Українського села“ 24 серпня провели урочисте піднесення на щоглах прапорів США та України на честь 26-ої річниці відновлення Незалежності, а 26 серпня приготували святковий обід, на який запросили також приятелів. На початку обіду виголосив молитву і промову пастор Української євангельської церкви в Савт-Рівері Сергій Папірник. (Фото: Левко Хмельковський)

САВТ-БАВНД-БРУК, Нью-Джерзі

Левко Хмельковський

Велике свято на честь Дня Незалежності України відбулося 27 серпня біля Української православної церкви св. Андрія Первозваного. Свято почали молитвою Митрополит Української Православної Церкви США і діаспори Антоній та Архієпископ Даниїл.

Гостей привітала директор Українського історико-освітнього центру Наталя Гончаренко, яка прочитала вітання Посла України в США Валерія Чалого. Гімни США та України заспівала Христина Махно. Вона була ведучою програми разом з Миколою Зомчаком (він читав вірші відомих поетів), а також виконала кілька українських пісень.

На свято приїхав танцювальний ансамбль „Юність“ (керівник Григорій Момот) з Йонкерсу, Нью-Йорк, який виконав танці „Привіт“ та „Ойра з Полісся“. Співали ансамбль Богдани Волянської „Промінь“ з Нью-Йорку, сестри-бандуристки Оксана Телепко і Галина Леськів, юні Оля та Ірина Штелені, а їхній братик Михайло прочитав вірш.

Плякати, присвячені історії допомоги Україні, виготовив о. Іван Лишик. Сестрицтво (голова – панімадка Леся Сівко) приготувало обід. Для молоді та дітей були різні розваги.

Початок свята біля Української православної церкви св. Андрія Первозваного.

НЬЮ-ЙОРК

Степан Слуцький

Перший забіг у вишиванках, присвячений Дню Незалежності України, було проведено кілька років тому в Києві. З того часу ідея через біг пропагувати українську культурну спадщину та здоровий спосіб життя поширилася не тільки в Україні, але й далеко поза її межами.

20 серпня, вже третій рік поспіль, Український біговий клуб (Ukrainian Running Club New York) провів спортивно-культурний захід – „Забіг у вишиванках“, щоб продемонструвати український дух і подолати віддаль в українському вишитому вбранні.

Організатори подбали, щоб перед забігом учасники могли отримати футболки і майки, прикрашені вишивкою і українською символікою. Було запропоновано дві відстані – одну бігову, завдовжки дещо понад 3 милі (5.5 кілометрів) і одну для ходаків – рівно в одну милю. Багато хто забажав подолати обидва маршрути.

Організатори підготували та роздали кожному учаснику браслети з символікою клубу та яскраві кольорові мапи, на яких було не лише зображено відстані, але також згадано і детально описано історичні, культурні та природні пам'ятки, що зустрічалися під час руху по маршруту. А це античні обеліски і скульптури, живописні водойми, сади, різноманітні місця відпочинку і просто чудові споруди.

Поділені на групи по 15-20 осіб у кожній, учасники отримали змогу краще почути інформації від провідника групи, ліпше запізнати один одного, частіше зупинятися для фотографування, щоб зберегти ці піднесені й веселі моменти. Адже біг і активний

спосіб життя дарують усім радість і позитив. На забіг прибули не лише українці, але й представники інших етнічних груп, і не тільки з Нью-Йорку і околиць, але й з Нью-Джерзі, і навіть з України. Однак українська вишиванка мусіла бути неодмінним атрибутом присутніх.

Тішила участь у заході великої кількості молоді та малечі.

Приємно, що більшість перехожих у Центральному парку відразу впізнавали українські кольори і вишиванки. До слова, якщо три роки тому декому з перехожих ще потрібно було доводити, що Україна – не Росія, то тепер таких практично не було. Принаймні серед відвідувачів Центрального парку. Тож тепер усі вони знатимуть як виглядають український прапор і вишиванка, і що українці – спортивна, активна нація.

Хоч офіційно захід було завершено спільною груповою фотографією на тлі Українського Інституту Америки, учасники не розходилися до пізнього вечора, насолоджуючись компанією чудових, енергійних людей.

Забіг набуває щораз більшої популярності. Якщо два роки тому захід відвідали разом з вболівальниками близько 30 осіб, минулоріч – понад 80, то тепер у ньому взяли участь близько 130. Одних тільки активних членів Українського бігового клубу, що допомагали у проведенні забігу, було понад 30.

Доходи від пожертв, отриманих від поширення футболок з українськими вишивками, направлено на підтримку українського воїна, 26-річного Сергія Романовського. У вересні 2014 року на війні з російським агресором на Луганщині, Сергій – на той час лейтенант, командир сотні 80-ої аеромобільної бригади – отримав поранення, внаслідок

(Закінчення на стор. 17)

Учасники забігу біля Українського Інституту Америки. (Фото: Степан Слуцький)

ТОРОНТО

Надія Прокопів

19 серпня у „Centennial Park“ Конгрес Українців Канади, відділ Торонто (КУК-Торонто), вітав понад 12 тис. гостей на відзначенні 26-ої річниці Незалежності України.

Офіційна програма розпочалася молитвою, яку провели духовенство Української Католицької Церкви та Української Православної Церкви Канади. Після цього з привітаннями виступили Президент КУК-Торонто Тарас Багрій, Посол України в Канаді Андрій Шевченко та Генеральний консул України Андрій Веселовський.

Серед представників Федерального уряду, які привітали Україну, були Міністер науки Кірсті Дункан, депутати від Ліберального уряду Борис Вжесневський, Аріф Вірані, Джеймс Малоні, Петер Фонеска, провідники Консервативної партії Канади Ендрю Шир та Петер Кент.

Міністр науки К. Дункан сказала, що вона гордиться своїм українським походженням і наголосила, що канадський уряд стоїть пліч-о-пліч з народом України. Вона також прочитала привітання від Прем'єр-міністра

(Закінчення на стор. 17)

Виступає танцювальний ансамбль „Україна“. (Фото: Микола Сварник)

SUMA
FEDERAL CREDIT UNION

Like us on
Facebook

Ваше омріяне житло може стати реальністю

з низьковідсотковою іпотекою від Кредитівки СУМА

Кредитівка СУМА є банківська установа, яка надає повний спектр фінансових послуг та обслугує наших членів вже понад 50 років

15 річний незмінний відсоток

**2.95%
APR***

30 річний незмінний відсоток

**3.95%
APR***

* The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APRs are as low as the rates advertised above. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay. Rates are for qualified borrowers who meet certain criteria. Rates and terms are subject to change without notice. 10% down for first time home-buyer, otherwise 20% down. Membership requirements apply. Other rates and terms are available. Contact the credit union for full loan details.

SUMAFU NMLS# 527694

Наші філії зручно розташовані для ваших послуг

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org

*Подбайте про Ваше завтра
вже сьогодні!*

*Відкрийте пенсійний рахунок,
щоб забезпечити своє майбутнє.*

3.30% APY*

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

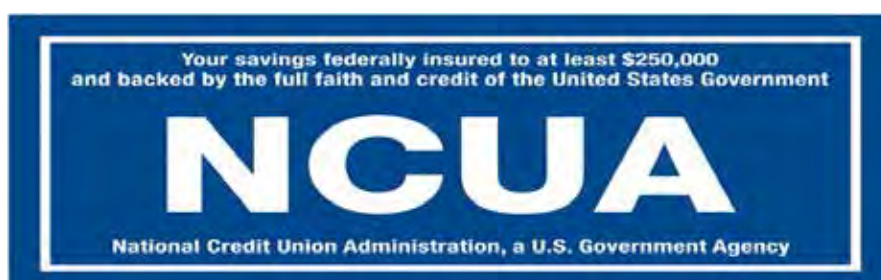
ЛІНДІНГІРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

**Поза Нью Йорком дзвоніть
безкоштовно:**

*APY - Відсотки у річному відношенні з нараховуваною дивідендою. Дивіденда - 3.25% нараховувана денно може бути змінена без попередження.

Вісті Фундації ім. Івана Багряного Вересень 2017 року, ч. 204

Історія української діаспори

Олексій Коновал

Головний редактор газети „Українські Вісті“ Сергій Козак протягом п'яти років працював над зібранням матеріалів для видання тринадцятого „Історія української діаспори“. Перший том уже вийшов друком цього року в Києві, як книга „Літературної України“ та Фундації ім. Івана Багряного. Перший том цієї великої книги має 656 сторінок.

Це видання, як також інші два томи, вийшли за сприянням Фундації ім. І. Багряного. На сторінках цього тринадцятого видання буде подано ґрунтовне бібліографічне дослідження всіх (а це майже 37 тис.) матеріалів унікального часопису, завдяки якому встановлено,

а відтак і збережено історію життєдіяльності української діаспори після Другої світової війни. Йдеться про газету „Українські Вісті“, що виходила в 1945-2000 роках, особливість якої полягає в тому, що саме на її сторінках представлено найбільш повну й різнобарвну картину буття української діаспори.

Відтак матеріали цього тринадцятого є цінним джерелом для вивчення громадсько-політичних, наукових, освітніх, мистецьких, церковних і літературних організацій української еміграції, а також життєписи громадсько-політичних діячів, акторів, науковців, письменників, священників, відомості про яких знайдуть безпосереднє втілення в енциклопедичній та лексикографічній сферах.

До першого тому увійшли матеріали розділів „Українська планета Ді-Пі“, „Партійно-політичне життя української еміграції (статті, заяви, звернення, полеміка)“, „Слідами нашої історії“ „За залізною заслоною“, „Голодомор в Україні в роках 1932-1933“, „Політв'язні, дисиденти, правозахисний рух“, „Молодіжні організації ОДУМ, Пласт, СУМ, студентське життя“, „Імена і дати“, „Преса, радіо, інформація та Шевченкіана“.

Це видання стане справжньою знахідкою для всіх, кого цікавить історія розселення українців за кордоном. Феномен існування української діаспори підтверджують історії багатьох періодичних видань, як виходили і далі виходять за кордоном. Однак чимало видань, що належать до цього інформаційного масиву, залишалися поза увагою дослідників. Серед тих часописів,

про які хоча й згадують майже всі науковці, що досліджують еміграційну періодику, не було створено ґрунтовних розвідок „Українських Вістей“. І то за умов, що саме це видання з-поміж тих, які були засновані одразу по Другій світовій війні, мало найтривалішу історію, бо виходило у світ найдовше.

Починаючи з 2010 року з підтримкою Фундації ім. І. Багряного з'явилися друком дослідження, які засвідчують посутній внесок у вивчення багатоаспектної проблематики цього часопису. Підтвердженням цього є видання „Українські Вісті“ в Європі й Америці“, книжкова серія „Сторінками газети“, „Українська планета Ді-Пі“, „Українська еміграція“, „Українська література у вигнанні“, „Із Шевченком на чужині“, „50 років: боротьба, правда, гідність і перемога“ та багато інших.

„Українські Вісті“ та її працівники

Газета „Українські Вісті“, яка виходила друком впродовж 55 років, розпочала появлятися 19 листопада 1945 року на сторінках малого формату в українському таборі в Райнгарді, у казармах в Новім Ульмі в Німеччині. Директором видавництва й адміністратором часопису був полковник Кирило Дацько, а редакційну колеґію творили Юрій Горліс-Горський, Олекса Гай-Головко, Олександр Зозуля та Павло Маляр. Кожний з них мав за чергою редагувати одне число газети. Але після четвертого числа далші числа редагував в більшості П. Маляр.

На циклостилї видано 19 чисел газети, а вже в 1946 році газета почала появлятися друкарським способом газетним форматом. В газеті ч. 36 за 19 вересня 1946 року було подано, що її видає Спілька українських письменників та журналістів, редагує колеґія, а головним редактором є Іван Багряний.

Головними чи відповідальними редакторами впродовж 55 років були П. Маляр (1945), І. Багря-

ний (1946-1947, 1954, 1957-1962), Юрій Дивнич-Лавриненко (1948), Михайло Воскобійник (1949), Андрій Ромашко (1950-1953), Віталій Бендер (1955-1956), Андрій Глинін (1963-1974) та Федір Гаєнко (1975-1978). В серпні 1978 року „Українські Вісті“ перенесено до Дітройту, де газету редагували Михайло Смик (1978-1994) та Сергій Козак (1994-2000).

В різні роки в редакції працювали редактори П. Маляр, О. Зозуля, Анатолій Юричак, Анатолій Гак (Мартин Задека), Іван Кошелівець, Дмитро Нитченко, Ігор Костецький, Петро Одарченко, Андрій Глинін, Леонід Лиман, Леонід Полтава, Василь Гришко, Олексій Собчинський, Василь Міняйло, Юрій Семенко та інші.

Газета існувала всі ці роки виключно на пожертви читачів, а читачами та засновниками найбільшого були українці з східних та центральних земель України, які пережили розкуркулення, арешти, заслання, голод 1933 року та інші „блага комуністичної системи“.

Після Другої світової війни для всіх підрадянських українців настав репатріяційний терор примусового повернення „на рідину“. Це тоді І. Багряний виступив в їх обороні брошурою „Чому я не хочу вертатись до СРСР“, яку було за допомогою вояків-українців, що були в американській армії, вислано до сенаторів США та урядів альянтів. Тоді засновано українцями східних областей України Українську Революційно-Демократичну Партію (УРДП), якої „Українські Вісті“ формально стали друкованим органом.

„Українські Вісті“ в ті роки в Німеччині виходили 15-тисячним тиражем і були тижневи́ком політики, економіки і громадського українського життя. При „Українських Вістях“ виходив в 1953-1956 роках російсько-мовний двотижневик, орган Міжнародного революційно-демократичного руху народів Радянського Союзу, який редагував Григорій Алексінський, що жив у Франції. Це він переклав „Сад Гетсиманський“ І. Багряного

на французьку мову.

Також виходив спеціальний бюлетень – газета „Ми ще повернемося“. Редагував цей бюлетень М. Воскобійник й розсилав разом з газетою. „Українські вісті“ поміщали сторінки Легіону Симона Петлюри, ОДУМ, Пластунський куток.

Видавництво „Українських Вістей“ видавало неперіодично ідеологічно-програмовий журнал „Наші позиції“ та видало понад сотню різних книжок, брошур та памфлетів. Авторами творів були І. Багряний, Ісаак Мазепа, Володимир Винниченко, Василь Гришко, Анатолій Гак, Василь Іванис, генерал Петро Григоренко та багато інших.

„Українські Вісті“ з самих початків існування Українського Державного Центру в екзилі та Української Національної Ради всеціло включилися в працю та пропагування демократичних поглядів та ідеалів Української Народної Республіки. В 1991 році „Українські Вісті“ стали частиною Фундації ім. І. Багряного. Останні роки газета трималася при житті завдяки Фундації, тому 2000 року „Українські Вісті“ припинили своє існування.

Київ під ворожими окупаціями

На прохання Фундації розшукали книгу „Київ під ворожими окупаціями“, яка вийшла друком в Аргентині 1952 року у видавництві Миколи Денисюка, нам прислали два її примірники та ряд листів мешкан-

ців Києва в роки німецької окупації. Автори твердили, що замінували та висадили Хрещатик та інші історичні та релігійні будови більшовики.

Автором книги „Київ під ворожими окупаціями“ є Леонтій Форостів-

ський, третій з черги голова управи міста Києва за німецької окупації. Книгу свого батька, який помер в США 1974 року, також Фундації прислала його дочка. Книга не є великого формату, має лише 80 сторінок.

Першим головою Києва за німецької окупації було призначено укра-

їнського історика Олександра Оглоблина, якого в скорому часі 29 жовтня 1941 року замінив молодий проф. Володимир Багазій.

В міській управі Києва був відомий мовознавець Дмитро Кислиця, пізніше редактор журналу „Нові дні“, що виходив в Торонто в Канаді. В своїй книзі „Світе ясний“, яка вийшла друком 1987 року, Д. Кислиця про руйнування Києва пише:

„Що почалось тоді діятись у Києві: горів будинок Думи, стався вибух в Успенському Соборі (Лаврі), зарізали проф. Дмитра Ревуцького, фугас-

(Закінчення на стор. 18)

Щиро дякуємо за підтримку Фундації!

Від часу появи попередньої сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви на різні цілі такі особи: 2,000 дол. – **о. Олексій Лімонченко** в пам'ять своєї дружини паніматки Ніни в першу річницю упокоєння та шосту річницю упокоєння сина Олексія на допомогу потерпілим від московських злочинців в Донецьку й Луганську; 600 дол. – **Олександр Полець** (з них 500 дол. на купівлю книжки „Україна і Росія“ Валентина Кожевнікова для роздання її учасникам конференції Міжнародного інституту культури та зв'язків з діаспорою в Львові та 100 дол. для потреб Фундації); 300 дол. – **Оля і Василь Карпенки** (з них 148 дол. на пачку харчів, 100 дол. на купівлю книги „Україна і Росія“ та 52 дол. для Фундації); по 200 дол. – **Інна Стратієнко** в

пам'ять її чоловіка Андрія в 20-ту річницю смерті (з них по 100 дол. для журналу „Березіль“ та Фундації) та **Іларіон Хейлик** (з них по 100 дол. для журналу „Бористен“ та Владиці Методієві на допомогу пораненим воякам на сході України); 148 дол. – **Богдан Чуловський** на купівлю пачки харчів для оборонців України, по 100 дол. – **Святослав і Неоніла Личики** та **Катерина Кричевська-Росандіч** для Фундації, 20 дол. – **Алла Хань** для купівлі книги „Україна і Росія“.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати видавництвом, журналам та газетам України, пораненим воякам та сиротам.

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:

**Bahriany Foundation
19669 Villa Rosa Loop
Fort Myers, FL 33967**

Сторінку редагує Олексій Коновал

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ 23 вересня 2017 року

Український Американський Культурний Центр Нью Джерсі
60 North Jefferson Rd. Whippany NJ
від 11:30 ранку до 7:00 вечора

Початок програми – 12:45

Знамениті українські танцюристи, співаки і музиканти

Інеса, Ансамбль „Іскра“, Аня Косачевич,
Дует „Мальви“, Оксана Телепко, хор „Світанок“,
Танцюристи: „Барвінок“, „Цвітка“, „Іскра“, та інші!

Смачні українські страви * Українське пиво
Кав'ярня і чудові домашні торти
Ярмарок * Розваги для дітей

** Паркування і вступ на фестиваль безкоштовні! **

Дальші інформації:

(973) 887-3616 або E-mail: stepanbilyk7@gmail.com
www.uaccnj.org

Графіка та живопис Богдана Божемського Ретроспектива

17 вересня 2017 – 25 лютого 2018

Години Музею:
від середи до неділі
11:30 – 5:00

Український Музей
222 East 6th Street, New York, NY 10003
T: 212.228.0110 • info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

Осінній Равт

Товариська зустріч та
ліцитація мистецьких творів

Прибуток на
Український
Музей

Мистці, чії роботи будуть
виставлені на ліцитації

Олександр Архипенко
Лідія Боднар-Балагутрак
Богдан Божемський
Ольга Босак
Давид Бурлюк
Марта Гірняк Воевідка
Мая Гаюк
Яків Гніздовський
Роман Граб
Наталка Гусар
Христина Дебаррі
Патріція Заліско
Ярослава Ляля Кучма
Марта Гулей Легецькіс
Юрій Масний
Михайло Мороз
Олександр Мотиль
Аркадія Оленська-Петришин
Зеновій Онишкевич
Наталія Погребінська
Романа Рейні
Христина Сай
Юрій Сай
Валерій Скрипка
Тамара Скрипка
Юрій Соловій
Глона Сочинська
Адріана Фарміга
Ореста Шепарович
Христина Шмігель
Марко Шуган

Управа Українського Музею
має шану запросити Вас на

ОСІННІЙ РАВТ Товариську зустріч та ліцитацію

в суботу, 30-го вересня 2017 р., о год. 8 веч.

Український Музей
222 East 6th Street, New York, NY 10003

Вечірній одяг

Вино / шампанське, перекуса,
Віденський стіл

Музична програма: піаністка Адріана Гельбіс
Вечером провадять: Ліда Чаплинська і
Тарас Одуляк
Перекуса: ВЕСЕЛКА

150 дол. від особи

*All but \$50 per person is tax-deductible to the
extent allowed by law*

Прибуток на Український Музей

Просимо відповісти до 15-го вересня

THE UKRAINIAN MUSEUM • УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street, New York, NY 10003
212.228.0110
info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

Cover image: Autumn background with ginkgo biloba, red leaves
© Kalbi | Dreamstime Stock Photos & Stock Free Images

В Сурамі гине...

(Закінчення зі стор. 1)

тор музею Лія Садрадзе, працівники установи Ніно Салагая, Лія Бітадзе, Кетіно Грігалашвілі, Дато Шубітідзе та Назі Гелашвілі.

Будинок, у якому доживала свого віку Лариса Косач, не зберігся, його було зруйновано у 1975 році, хоча Вікіпедія стверджує, що саме у ньому міститься музей. Охайний палацик подарував для музею князь Ніколас Абазадзе. Музей відкрили 1952 року. Тепер у його залах містяться документи та фотографії, які розповідають про Грузію часів перебування Лесі Українки, її життя, друзів, творчість, гостей з України у наші часи. Велика бібліотека налічує 16 тис. томів.

Музей відвідують численні екскурсії та окремі гості. Побував тут президент Світового Конгресу Українців Євген Чолій. При мені приїхала з Тбілісі Ніна Гудадзе з малими доньками Марією та Софією.

На базі музею під патронатом Посольства України відбувся літній дитячий табір „Слідами Лесі Українки“. Впродовж 10 днів 20 дітей вивчали українську мову, історію та культуру України. Загалом грузинські українці схвально відгукуються про діяльність сучас-

ного Посла України Ігоря Долгова, шанують його і кажуть, що його попередник Василь Цибенко щодо України був ніякий. Я з ними згідний, оскільки особисто знаю В. Цибенка як завідувача відділу Черкаського обласного комітету Комуністичної партії, першого секретаря Придніпровського районного комітету цієї партії в Черкасах. З набуттям Україною незалежності він та його партійні колеги спритно опинилися на дипломатичних посадах за кордоном. Таким же чином другий секретар Черкаського обласного комітету Компартії Микола Білоблоский став послом України в Росії.

І. Долгов – мій земляк, народився в Славути Хмельницької області, а я – в сусідньому Полонному, він теж закінчив Київський університет, працював дипломатом у Фінляндії, Туреччині, Німеччині, Бельгії. Щирий українець, але не може зарадити збереженню музею в Сурамі. Україна та Грузія не мають на це грошей, грузинські українці бідні.

Будинок музею в Сурамі справляє сумне враження. Йому зашкодили не лише час, а й тектонічне розташування на гірській скелі. Стіни розсуваються у різні боки, підлоги танцюють під ногами, стеля загрожує впасти. Архі-

тектор Джоні Ніколашвілі приготував проект нового будинку, але на здійснення його немає фондів. Шанувальники Лесі Українки та працівники музею мають надію на підтримку українців у західних країнах, де фінансові можливості громади відчутно кращі.

А В. Марджанішвілі після розмови з Послом І. Долговим про музей вважає, що треба думати про інше місце, бо там, де музей, значну частину витрат забирає технологія укріплення фундаменту палями. Вона пропонує побуду-

вати Український дім, на першому поверсі якого був би музей, а на вищих можна було б табори проводити, виїзні конференції. І дворик був українським – з чорнобривцями, бузком. У цьому випадку кошторис мав би становити 150 тис. дол., половину від попереднього. Про це варто порадитися з музейниками.

Електронна адреса: lesiaukrainka52@mail.ru. Поштова адреса: Музей Лесі Українки, проспект Гурамішвілі, 2, Сурамі, Georgia Republic. Тел. музею: (995-268) 71435.

Проект нової будівлі Музею Лесі Українки.

ТОРОНТО

(Закінчення зі стор. 11)

Канади Джастина Трюдо, в якому він ствердив, що з часу проголошення незалежності у 1991 році Україна та Канада сформували міцні відносини, засновані на спільних цінностях та прагненнях і подякував за величезний внесок української діаспори у розбудову Канади.

Е. Шир, одягнений у вишиванку, сказав, що майже чотирирічний конфлікт і „невпинна атака на незалежність і суверенітет України режимом Путіна не будуть забути і незаконна анексія Криму не буде прийнята“. Він також нагадав, що „попередній Консервативний уряд прийняв ширший перелік санкцій проти Росії, ніж будь-яка інша країна світу і продовжує стояти з Україною проти агресії Путіна“.

Від Уряду Онтаріо були присутні депутати Дейв Лівак, Іван Бейкер, а також Тед Арнот, який був представником провідника Консервативної партії Онтаріо Патрика Бровна.

Д. Лівак висловив щиру подяку Україні за протистояння злу і визнав, що „протягом 600 років Україна перебувала під чобітьми окупантів, але вона все таки вижила, йде вперед і представляє добро на нашій планеті“. Він передав Т. Багрію сувій від законодавчого уряду Онтаріо в пам'ять про цю подію, з подякою організаторам і прихильникам.

Посадник Торонто Джон Тори, також у вишиванці, визнав, наскільки цінним для КУК було вручення молодим студентам нагороди за конкурс про Голодомор і наскільки важливим було навчити про ці уроки історії, про що так багато людей навіть не знають, що цей геноцид був одним із багатьох, спрямованих проти українського народу і що ці уроки ніколи не будуть забуті. Він також зазначив, що гордий, що вже завершено погодження місця розташування Меморіалу Голодомору в центрі міста, висловив подяку українській громаді за її внесок до благополуччя та розбудови найбільшо-

го міста Канади, в якому є найбільша українська діаспора у світі і заявив, що він буде підтримувати українську спільноту. Разом із головою міста на сцені були міський радник Джон Кемпел, Стефан Голідей, радник міста Оквіл Наталя Ліщина.

Маркіян Швець передав привітання від президента КУК Павла Грода.

Ведучими офіційної програми були Лариса Баюс та Мирон Коник.

Яскрава та кольоритна концертна програма включала виступи українських танцювальних та музичних колективів, співаків, артистів з України. Виступили танцювальні ансамблі з Торонто „Барвінок“, „Калина“ та „Україна“, духової оркестра „Батури“ та хор „Прометей“. На сцені були музичний гурт „Отава“ з Тернополя, солісти Мирослава Солов'яненко, Павло Фондера, Ігор та Адріанна Артемяки, багато інших. Соліст групи „Mad Heads XL“ Вадим Красноокий з Києва захопив слухачів своїм виступом. Концерт закінчився виступом фіналістів конкурсу „Українська зірка“, спонзором якого була Кредитова Спілка „Будучність“.

Великий автобус, який містить у собі мобільну виставку про історію Голодомору, привабив велику увагу тих, хто бажав дізнатися про Голодомор-геноцид в Україні у 1932-1933 роках. Комітет „Евромайдан Канада“ при КУК-Торонто та кіоск „Канада допомагає Україні“ зробили фотовиставку про життя вояків, родин, дітей та війну в східній Україні. Відвідувачі складали пожертви, щоб допомогти потребуючим в Україні.

Завдяки щедрій підтримці родини Зараски, Шкільна Рада КУК-Торонто організувала дитячий куток, де діти мали можливість виготовляти чудові речі своїми руками і розважатися.

День завершився чудовою забавою під відкритим небом, спонсорованою Українською Кредитовою Спілкою, де всі охочі розважалися під музику „DJ Unlisted“ аж до ночі.

Свято підтримали численні добровольці та щедрі спонзори.

Переклад українською мовою: Надія Сидоренко.

НЮ-ЙОРК

(Закінчення зі стор. 11)

чого втратив ногу. Однак, не зважаючи на це, не втратив сили духу, і після поранення став активним спортсменом.

Сьогодні він – капітан, випускник Національної академії сухопутних військ – готується до боротьби за звання залізної людини (Ironman) на світових змаганнях з триатлону. У нього є також мрія представляти Україну на Паралімпійських Іграх в Токіо 2020 року. Тож Український біговий клуб вирішив його всіляко підтримати, бо силою свого духу він є прикладом для багатьох українців, у тому числі і для фізично здорових.

Велику допомогу для проведення забігу надав Український Інсти-

тут Америки, який гостинно відчинив свої двері перед спортсменами і дозволив користуватися своїми приміщеннями та надзвичайно вдалим розташуванням – на 5-ій Авеню, безпосередньо біля Центрального парку і Метрополітального Музею мистецтв. Також організаційну допомогу надала Організація Оборони Чотирьох Свобід України.

За підсумками на українському телеканалі ZIK був показаний відеоматеріал. Інформацію про клуб можна знайти на фейсбуку – Ukrainian Running Club New York.

Праця

Потрібно домашню робітницю, вдову або самотню жінку, із досвідом і машиною. За дальшимми інформаціями дзвоніть: 604-945-9338

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA
 INTERNATIONAL TRADE, LTD
 e-mail: roxolanald@roxolana.com
 web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА
 Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на літовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога **вміст пакунка:**

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф., олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., салати - 3 ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф., кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки. Ціна \$99 за 51 ф.

Росія на шляху...

(Закінчення зі стор. 2)

валізою без ручки.

Україна пішла назавжди. І з нею весь пострадянський простір. Чвертьстолітні колективні крики про приниження стали самоздійснюваною прогнозою. Росія виступила проти України справді в принизливій ролі гвалтівника-імпортента.

Може, сама глибинна психологічна причина кремлівської

истерії з приводу уявної загрози з Заходу і смакування образ на Захід за перенесені „приниження“ – це страх. Влада хоче забути в своєму комедійному протистоянні і не думати про реальні загрози безпеці країни на півдні і сході.

„Газета по-українськи“

Андрій Піонтковський – російський політолог і публіцист, опозиційний до путінського режиму, віднедавна мешкає в Західній Європі.

Київ під ворожими...

(Закінчення зі стор. 15)

ною бомбою зірвано ріг будинку при Софійському Соборі, невідомо хто перетинав важкі військові німецькі кабелі. За перший перетин військова поліція арештувала 200 чоловіків у тій околиці й розстріляла, за другий – 300 осіб, а за четвертий – 400. В. Багазій за кожним разом енергійно діяв щоб рятувати невинних киян.

19 лютого 1942 року німці арештували В. Багазія та його 19-річ-

ного сина й розстріляли в Бабиному Яру, звинувачуючи його в тому, що він нібито залишений комуністами для підпільної роботи. Ті донесення були зроблені комуністичними підпільниками, які здобули довір'я німців й німецькими руками нищили українських патріотів.

Після смерті В. Багазія головою Києва було призначено Л. Форостівського.

Фундація ім. І. Багряного робила старання, щоб книга Л. Форостівського „Київ під ворожими окупаціями“ була видана в Україні.

Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУТИ ПІТТСБУРГ

відбудуться

в п'ятницю, 22 вересня 2017 року, о год. 7:00 по пол.

в Клубі 120-го Відділу УНСоюзу
2152 Sheffield Rd., Aliquippa, Pennsylvania 15001

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням правом голосу члени управи окружного комітету, конвенційні делегати, та по два делегати від наступних відділів:

53, 56, 63, 96, 113, 120, 161

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Юрій Симчик - Головний Секретар УНСоюзу
Рома Лісович - Скарбник УНСоюзу

За управу Округу:

Микола Дяківський, Голова
Слава Комічак, Секретар

Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУТИ КЛІВЛЕНД

відбудуться

в неділю, 24 вересня 2017 року, о год. 1:30 по пол.

в залі Української православної церкви св. Тройці
9672 State Rd., North Royalton OH 44133

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням правом голосу члени управи окружного комітету, конвенційні делегати, та по два делегати від наступних відділів:

102, 112, 230, 233, 240, 291, 364

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Юрій Симчик – Головний Секретар УНСоюзу
Рома Лісович – Скарбник УНСоюзу

За управу Округу:

Василь Ліщинецький, Голова
Ольга Палащенко, Заступник Голови
Леся Оленчук, Секретар

SHARE CERTIFICATE SPECIAL

6 MONTHS | 1.25% APY*

Deposits of \$75,000 or more are eligible to add 0.25% to the advertised APY.*

*Annual Percentage Yield (APY). \$500 minimum balance required to open and earn 1.25% APY; \$75,000 minimum balance required to open and earn 1.50% APY (0.25% greater than 1.25% advertised APY). A penalty may be imposed for early withdrawals. All rates are subject to change without notice. Advertised rate accurate as of 08/24/2017. Must be a member or sign-up for membership in the Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union – Philadelphia (UKRFCU) to qualify. New memberships are subject to UKRFCU membership terms and disclosures (see membership eligibility at www.ukrfcu.com or inquire at any UKRFCU location). Federally insured by NCUA.

215-725-4430 • www.ukrfcu.com
Philadelphia | Jenkintown | Trenton | Feasterville

Життя віддане Україні

Олександр Панченко

10 серпня минуло п'ять сумних років, як відійшов Мирослав Болюх – визначний громадський і церковний діяч, вояк Дружин Українських Націоналістів батальйону „Ролянд“, довголітній член ОУН, підпільник, член Закордонного Представництва Української Головної Визвольної Ради та НТШ. Його дружина Марія, з дому Глуховева, пережила свого чоловіка майже на п'ять років, покинувши цей світ 1 березня цього року у мельборнському будинку для старших людей „Калина“.

М. Болюх народився 12 січня 1921 року у селі Кутківці, що нині є в межах міста Тернополя, в родині сотника УГА Василя Болюха, який в листопаді 1918 року був першим комендантом Тернополя, згодом комендантом Житомира та Проскурова, в 1935-1939 роках, послом до польського Сейму та головою „Українбанку“.

У діаспорі М. Болюх активно працював в царині оборони прав людини та захисту українських політичних в'язнів, свого часу засновував українські кредитові спілки й будівельні кооперативи в Австралії, організовував фонди на видання „Енциклопедії Українознавства“, був меценатом Українського Народного Дому, успішним видавцем, редактором та журналістом, тривалий час був головою Союзу Українських Організацій Австралії та заступником голови Української Світової Кооперативної Ради, заступником прези-

Св. п. Мирослав і Марія Болюхи

дента Світового Конгресу Вільних Українців, очолював Комітет оборони національних і людських прав в Україні, а також Фонд допомоги Україні.

М. Болюх був удостоєний Ордену Австралії за свою працю для добра української спільноти та розвиток українського кооперативного руху.

Спочивайте спокійно на мельборнському цвинтарі Фокнер, дорогі мої земляки Болюхи й Глуховеви й усі інші брати і сестри, українки та українці.

Лохвиця,
Полтавська область

Ділимося сумною вісткою, що 27 серпня 2017 року відійшла у вічність на 98-му році життя

св. п.

Дарія Балух

донька о. Михайла й Анни Грималюк з дому Балицька-Сосенко, народжена 26 жовтня 1919 року в Тишковицях, Івано-Франківськ.

Залишилися у смутку:

доньки	- Уляна Мазуркевич з мужем Зеноном - Ляриса Матусяк з мужем Богданом
син	- Зор'ян Балух з дружиною Ганусею з дому Фаріон
внуки	- Марко Мазуркевич з дружиною Емелін Емсон і дітьми Лукою і Мілею - Доріан Мазуркевич з дружиною Христіною з дому Савицька - Дам'ян Матусяк з дружиною Наталею з дому Мандзій і донею Ніною - Татіяна Матусяк - Данило Балух з дружиною Анетою з дому Сосенко - Андрій Балух з дружиною Ксенею з дому Коциловська і донею Умою
сестри	- Наталка Григорчук з дітьми Данилом, Діною Іваник і Романом - Віра Твердоступ з дітьми Ірою і Ростиславом
брат	- Ігор Грималюк з дітьми Наталею і Олегом

Вічна їй пам'ять!

Похоронні відправи відбулися в катедрі св. о. Миколая в Чикаго, а відтак похована на катедральному цвинтарі. Сердечно дякуємо за теплі слова, молитви і щедри датки на катедрі св. о. Миколая: St. Nicholas Cathedral, 2230 W Rice St., Chicago, IL.

У смутку повідомляємо, що 27 серпня 2017 року відійшов у вічність в Іст-Лайм, Конектикат

св. п. Богдан-Тед Лес

народжений 27 квітня 1924 року в Чорткові, Україна.

Після еміграції до США, Богдан-Тед досягнув ступінь бакалавра з інженерії та ступінь магістра ділового адміністрування (MBA) в Нью-Гейвенському університеті. Богдан-Тед мав тридцять двох-річну, відмінну кар'єру в Design Engineering в United Nuclear Corporation. Він був відповідальним за розробку та виробництво ядерних реакторів для підводних човнів та кораблів. Він був визнаний за численні інноваційні інженерні досягнення.

До часу, коли переїхав до Іст-Лайм, Конектикат, Богдан-Тед був активним в українській громаді Нью-Гейвену. Він також був активним в українській громаді при церкві св. Марії в Колчестері, Конектикат. На пенсії цікавився скульптурним мистецтвом, використовуючи процес Bas Relief за допомогою гнучкого процесу формування.

У смутку залишилися: дружина Антоніна, діти Наталія і Теодор, внучки Антоніна і Дарія, братова Анна Боровик, та дальша родина.

Похорон у заряді West Haven Funeral Home at the Green відбувся в суботу, 2 вересня 2017 року, на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Нью-Джерсі. Бажаючи можуть зложити співчуття на веб-сторінці www.westhavenfuneral.com.

Вічна йому пам'ять!

Ділтмося сумною вісткою, що в неділю, 27 серпня 2017 року, проживши 84 роки, відійшов у вічність найдорожчий Батько, Дідусь, Брат і Швагер

св.п. д-р Василь Федун

нар. 6 лютого 1933 року в с. Клекотів, Україна
син св. п. Михайла і Теодосії з дому Панасюк
вдовець по св. п. Надії з дому Якимів, брат св. п. Богдана

Василь прибув до Америки в 1948 році, коли йому було всього 15 років. Він отримав ступінь бакалавра з електротехніки в Rensselaer Polytechnic Institute, та ступінь магістра та докторат з електротехніки в Case Western Reserve University. Працював в оборонній промисловості, де був спеціалістом з торпедної гідродинаміки.

Василь насолоджувався бджільництвом, біговим лижним спортом, тенісом, клясичною та джазовою музикою. Вічний оптиміст, Василь завжди вітався з посмішкою на лиці, теплими обіймами та слов'янським поцілунком на щоках. Завжди слухав музику та жив за принципом «Гість у домі є як Бог у домі!» Василя буде дуже бракуватиме.

У смутку залишилися:

син	Михайло з дружиною Тамарою
внуки	лейтенант Basil Marlowe Fedun з дружиною Ainslee Надя Флоренс Федун
брат	Ігор М. Федун з дружиною Галиною
братова	Ема

Вічна йому пам'ять!

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083

908-964-4222 • 973-375-5555

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OXSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

32 Peachtree Rd.
Basking Ridge, NJ 07920
Tel.: 908-872-2192; email: stankouna@optimum.net

**THE BEST CARE FOR YOU
OR FAMILY MEMBER**

24 hours and 7 days per week services

- Compassion
- Kindness
- Responsibility

Ukrainian - American homecare agency

631-764-5388

631-727-4071

Ukr sistersag@gmail.com

CIM

ОСТАННІЙ
ШАНС!

Виставка
кінчається
24 вересня
2017 р.

MAYA HAYUK
VARIABLE INFINITY IN 7 PARTS, 2016

THE UKRAINIAN MUSEUM 222 EAST 6TH STREET

LUBA DROZD
Люба Дрозд

ADRIANA FARMIGA
Адріана Фарміга

MAYA HAYUK
Мая Гаюк

ROMAN HRAB
Роман Граб

YURI MASNYJ
Юрій Масний

CHRISTINA SHMIGEL
Христина Шмігель

MARKO SHUHAN
Марко Шуган

Wed. – Sun. 11:30 a.m. – 5:00 p.m.

www.ukrainianmuseum.org

Ukrainian National Association Inc.
will host a

COMMUNITY BREAKFAST

**Saturday,
September 30, 2017
from 9 a.m. - 10:00 a.m.**

St. Michael Ukrainian
Catholic Church Hall

125 Wethersfield Avenue,
Hartford, CT 06114

**“Opportunities with UNA”
training seminar to follow.**

Organized by UNA Connecticut District

Admission: gratis